

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**

**İHRACAT VE DÖVİZ KAZANDIRICI
HİZMETLER REESKONT FİNANSMANI
UYGULAMA TALİMATI
(Katılım Finans)**

BANKACILIK VE FİNANSAL KURULUŞLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

24 ARALIK 2019

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Uygulama Talimatı'nın amacı, ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı işlemlerinin uygulama ayrıntılarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Uygulama Talimatı, yabancı para veya Türk lirası üzerinden düzenlenen senet ve belgelerin reeskonta kabulü yöntemiyle ihracatçı, imalatçı ihracatçı, ihracata yönelik nihai mal üreten imalatçı firmalar ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerde bulunan firmalara sevk öncesi olarak reeskont finansmanı kullandırılmasına ilişkin işlemleri kapsar.

(2) İhracat sayılan satış ve teslimler ile bu Uygulama Talimatı'nın 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan döviz kazandırıcı hizmetler dışındaki döviz kazandırıcı hizmetler, transit ticaret, ithal edilmiş malın ihracı, takas ve bağlı muamele kapsamında yapılan ihracat, bedelsiz ihracat, sınır ticareti hükümleri çerçevesinde yapılan ihracat ve serbest bölgelere yapılan (Türkiye'den serbest bölgelere yapılan ihracatın üçüncü ülkelere gönderilen kısmı ile serbest bölgede faaliyette bulunan firmaların tesislerinde makine/teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanılmak üzere serbest bölgeye satılan mallar hariç) ihracat için reeskont finansmanı kullandırılmaz.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Uygulama Talimatı, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nun 45 inci maddesine ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Reeskont ve Avans Yönetmeliği'nin 13 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Uygulama Talimatı'nda geçen;

a) Aracı banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 3 üncü maddesinde tanımlanıp, katılım bankacılığı yöntemiyle fon kullandırmaya yetkilendirilmiş ve bu Uygulama Talimatı çerçevesinde finansman kullandırılmasına aracılık eden bankaları,

b) CME term SOFR: ABD doları para birimi için CME Group tarafından gecelik risksiz faiz oranı olan SOFR (Secured Overnight Financing Rate) oranlarından ileriye dönük ve vadeli olarak hesaplanan vadeli oranlarını,

c) Döviz kazandırıcı hizmetler:

1) Yurt dışına yönelik olarak gerçekleştirilecek müşavirlik, yazılım ve mühendislik hizmetleri gibi döviz kazandırıcı hizmet projeleri,

2) Yabancı uyruklulara (diplomatik temsilcilikler ve mensupları dâhil), turistlere veya yurt dışında çalışan Türk vatandaşlarına ülkemizde bulundukları sürede, döviz karşılığı verilecek sağlık hizmetleri,

3) Uluslararası yük ve yolcu taşımacılığından döviz olarak kazanılan bedellerin yurda getirilmesi kaydıyla kara, deniz veya hava ulaştırma hizmet ve faaliyetleri,

4) Turizm müesseseleri ile seyahat acentelerinin yurt içindeki ve yurt dışındaki turizm faaliyetleri sırasında yaptıkları döviz karşılığı hizmet satışları,

5) Bedelleri döviz olarak alınmak kaydıyla yurt dışında yerleşik firmalar adına gerçekleştirilen bakım ve onarım hizmetiyle, dış sefere çıkan Türk ve yabancı bayraklı gemi, uçak veya tırların bakımı ve onarımı, yenileme ve dönüşüm ile bakım, onarım, yenileme ve dönüşüm kapsamında gerçekleştirilen mal (yakıt ve madeni yağlar hariç) ve hizmet satışları,

ç) Döviz pozisyonu oranı: Ek-8’de yer alan formüle göre hesaplanan oranı,

d) EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate): Euro para birimi için bankalar arası para piyasası borç verme oranını,

e) Genel Müdürlük: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Bankacılık ve Finansal Kuruluşlar Genel Müdürlüğünü,

f) İBKB: Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin (İhracat Bedelleri Hakkında) 2018-32/48 sayılı Tebliğ’in ekinde yer alan İhracat Bedeli Kabul Belgesini,

g) İhracat: Bir malın, yürürlükteki ihracat mevzuatı ile gümrük mevzuatına uygun şekilde Türkiye gümrük bölgesi dışına veya üçüncü ülkelere ihraç edilmek kaydıyla serbest bölgelere çıkarılmasını,

ğ) İhracat bedeli: İhracat ya da döviz kazandırıcı hizmetler yoluyla yurt dışı yerleşiklerden kazanılan tutarı,

h) İhracatçı skoru: Bu Talimat’ın 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan yöntemler esas alınarak aracı bankalarca hesaplanan firma puanını,

ı) İstanbul Şubesi: Merkez Bankası İstanbul Şubesini,

i) Katılım bankası: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 3 üncü maddesindeki katılım bankası tanımına uyan bankaları,

j) KOBİ: 25 Mayıs 2023 tarih ve 32201 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği”nin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde tanımlanan küçük ve orta büyüklükte işletmeyi,

k) Küçük işletme: 25 Mayıs 2023 tarih ve 32201 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği”nin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde tanımlanan işletmeleri,

l) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını,

m) Mikro işletme: 25 Mayıs 2023 tarih ve 32201 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği”nin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde tanımlanan işletmeleri,

n) Net finansman tutarı: Firmalara kullanılmak üzere aracı bankalara aktarılan ve kar payı tutarlarını içermeyen anapara tutarını,

o) Orta büyüklükteki işletme: 25 Mayıs 2023 tarih ve 32201 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği”nin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan işletmeleri,

ö) Reeskont finansmanı: Sevk öncesi ihracat ile döviz kazandırıcı hizmetlere yönelik olarak aracı bankalar aracılığıyla kullandırılan finansmanı,

p) Reeskonta kabul: Yatırım vekaleti yöntemine dayalı olarak kullanılacak ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı kapsamında işbu Uygulama Talimatı’nda şartları belirlenen senetlerin Merkez Bankasınca kabul edilmesini,

r) Reeskonta kabul tutarı: Reeskont finansmanı geri ödemesinde esas alınmak üzere tevdi edilen senet üzerinde yazılı bedeli,

s) RKYS: İhracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanına ilişkin operasyonel işlemlerin yürütüldüğü elektronik sistemi,

ş) Savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmalar: SAHA İstanbul Savunma Havacılık ve Uzay Kümelenmesi Derneği (SAHA) ve Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneği (SASAD) üyesi firmalar ile Savunma Sanayii Başkanlığı Endüstriyel Yetkinlik Değerlendirme ve Destekleme Programı (EYDEP) kapsamında (A) veya (B) seviye sertifikaya sahip olan firmaları,

t) Senet portföyü: Merkez Bankasının zilyetliğinde bulunan reeskont finansmanı kapsamındaki senetlerin tamamını,

u) SMMM: Serbest Muhasebeci Mali Müşavirleri,

ü) SRVTS: 17/2/2018 tarihli ve 30335 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte yer alan Sistemik Risk Veri Takip Sistemini,

v) Türk Eximbank: Türkiye İhracat ve Kredi Bankası A.Ş.’yi,

y) YMM: Yeminli Mali Müşavirleri,

z) Grup firması: 18/5/2017 tarihli ve 30070 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ (İhracat: 2017/4)’in 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde tanımlanan firmayı

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Reeskonta Kabul Edilecek Senetlerin Özellikleri ve Firmaların Kredi Değerliliğine İlişkin Ölçütler

Reeskonta kabul edilecek senetlerin özellikleri, devri ve teslimi

MADDE 5- (1) Reeskonta kabul edilecek poliçe veya bono şeklinde düzenlenen ticari senetlerde;

- a) Son ciranta bir banka olmak üzere en az iki imzayı taşıması,
 - b) ABD Doları, Euro veya Türk lirası üzerinden emre yazılı düzenlenmiş olması,
 - c) Yabancı para cinsinden düzenlenen senetlerin reeskonta kabulü suretiyle kullandırılan finansmanlar için vadelerine en çok 180 gün kalmış olması ya da savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmaların ihracatının ve döviz kazandırıcı hizmetlerin finansmanında kullandırılan finansmanlarda ise vadelerine en çok 360 gün kalmış olması,
 - ç) Ek madde 1 kapsamında Türk lirası cinsinden düzenlenen senetlerin reeskonta kabulü suretiyle kullandırılan finansmanlar için vadelerine en çok 360 gün kalmış olması, ya da savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmaların ihracatının finansmanında kullandırılan finansmanlarda vadelerine en çok 720 gün kalmış olması,
 - d) Kabul edildiği veya aval verildiği ülkede ve ülkemizde yürürlükte bulunan mevzuatın öngördüğü şekil şartlarını içermesi,
 - e) Protesto yasağı ve benzeri kayıtları taşımaması ve ciro zincirinde kopukluk olmaması,
 - f) Üzerinde imzaları bulunan firmaların kredi değerliliğinin olumlu kabul edilmesi,
 - g) Tutarlarının firma ve aracı bankalar için tahsis edilen azami finansman tutarlarını aşmaması,
 - ğ) Finansman kullanan firmaya rücu edilebilir olarak düzenlenmesi,
 - h) Merkez Bankasına temlik cirosu ile devredilmesi,
 - ı) Senede bağlı alacağın ihracat işleminden veya döviz kazandırıcı hizmetlerden doğmuş veya doğacak olması,
- hususları aranır.

(2) İhracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı kapsamında kabul edilecek ticari senetler ve ilgili belgelerin asılları, finansman kullandırılmasına aracı banka nezdinde Merkez Bankası adına saklanır. Söz konusu senet ve belgelerin asıllarının zayi olması veya zıyı durumunda derhal Merkez Bankasına bilgi verilir. Senet ve belgelerin asıllarının zayi olması veya zıyı durumunda Merkez Bankasının karşılaştacağı her türlü zarardan aracı bankalar sorumludur.

(3) Reeskonta kabul tutarının nihai borçludan tahsilinin ardından, reeskont finansmanı ilişkisi ortadan kalktıktan sonra mevzuat gereği aslı firmaya iade edilen ticari senetlerin ve ilgili belgelerin usulüne göre saklanan bir kopyası talep edilmesi halinde Merkez Bankasına ibraz edilir.

(4) Merkez Bankasınca gerekli görülmesi halinde, ticari senetler ile birlikte ek teminat olarak aracı banka dışındaki başka bir banka avalı veya devredilebilir kesin teminat mektubu talep edilebilir.

Reeskont finansmanı kullandırılma koşulları

MADDE 6- (1) Sevk öncesi ihracatın finansmanı amacıyla;

a) Dış Ticaret Sermaye Şirketleri ile Sektörel Dış Ticaret Şirketlerine,

b) İhracatçı, imalatçı-ihracatçı ve ihracatçı sıfatını haiz olmamakla birlikte ihraç kaydıyla nihai mal üretimi yapan ve ihracatçı aracılığı ile bu malını ihraç eden imalatçı firmalara,

c) 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'na göre; Serbest bölgelerde üretilen malların üçüncü ülkelere satışına yönelik üretim ruhsatına sahip veya serbest bölgeden veya Türkiye'den temin edilen Türkiye menşeli malların serbest bölgeden üçüncü ülkelere satışına ilişkin alım-satım ruhsatına sahip firmalara,

aracı bankalar aracılığıyla reeskont finansmanı kullandırılır.

(2) Döviz kazandırıcı hizmetlerin finansmanı amacıyla;

a) Turizm işletme belgesi sahibi turizm işletmeleri ile Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından tur operatörü niteliğini haiz olduğu tespit edilen A grubu seyahat acentesi işletme belgesi sahibi seyahat acentelerine,

b) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından verilen; B1, B2, C2, C3, L2, R2 veya Taşıma İşleri Organizatörü (TİO) yetki belgelerine sahip Türkiye'de yerleşik uluslararası karayolu nakliyat firmalarına, denize elverişlilik belgesi sahibi olan uluslararası denizyolu taşımacılık işi yapan firmalara ve işletme ruhsatı bulunan özel havayolu firmalarına,

c) Yurt dışına yönelik müşavirlik, yazılım ve mühendislik hizmetleri sağlayan firmalara (müşavirlik, mühendislik ve yazılım firmalarından Ticaret Sicil Gazetesi'nde yer alan amaç ve konu başlığında veya oda faaliyet belgesinde ilgili hizmetlerin yer alması ve bunun tevsiki istenir),

ç) Yabancı uyruklulara, turistlere veya yurt dışında çalışan Türk vatandaşlarına ülkemizde bulundukları sürede döviz karşılığı verilecek sağlık hizmeti sunan Sağlık Bakanlığı tarafından verilen ruhsat/faaliyet izni veya uygunluk belgesi sahibi firmalara,

d) Bedelleri döviz olarak alınmak kaydıyla yurt dışında yerleşik firmalar adına gerçekleştirilen bakım ve onarım hizmetini ve dış sefere çıkan Türk ve yabancı bayraklı gemi, uçak veya tırların bakım ve onarım, yenileme ve dönüşüm hizmetini gerçekleştiren ve bakım, onarım, yenileme ve dönüşüm kapsamında mal (yakıt ve madeni yağlar hariç) ve hizmet satışı

yapan firmalara (gemi bakım ve onarımı faaliyetleri için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından alınan işletme izni veya bu faaliyetin yürütüldüğüne dair belge, uçak bakım ve onarımı faaliyetleri için, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından alınan gayrisihhi işyeri açma ve çalışma ruhsatı ibrazı gerekir.)

e) Bu maddenin ikinci fıkrasında sayılan ilgili yetki belgeleri ile faaliyetine uygun ruhsata sahip olması kaydıyla; 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'na göre; serbest bölgelerden üçüncü ülkelere hizmet satışı yapan firmalara

reeskont finansmanı kullandırılır.

(3) Türk Eximbank dışındaki bankalar aracılığıyla reeskont finansmanı kullanacak firmaların, bu maddenin dördüncü fıkrasında sayılan koşullar haricinde, ihracatçı skorunun hesaplanmasında kullanılan "performans skoru" veya "potansiyel skoru" bölümünden en az birinin 40 puan ve üstünde olması gereklidir. İhracatçı skoru, firmalarca beyan edilecek Ek-6/B'deki "İhracatçı Skoru Beyan Formu"nda yer alan veriler ve Ek-6/A'da yer alan "İhracatçı Skoru Hesaplama ltleri" esas alınarak aracı bankalar tarafından hesaplanır. Hesaplama yöntemine ilişkin teknik ayrıntılar ve açıklamalar Merkez Bankasıncı aracı bankalara elektronik ortamda ayrıca iletilir.

(4) Aşağıda belirtilen koşullarda ihracatçı skoru hesaplaması yapılmadan finansman kullandırılır:

a) Savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmalar.

b) Döviz kazandırıcı hizmetlerin finansmanı amacıyla reeskont finansmanı kullanacak firmalar.

c) Son mali yıl net satış hasılatı (cirosu) 5 milyar TL veya üzerinde olan ve son mali yıldaki ihracat geliri 500 milyon ABD doları veya üzerinde olan firmalar.

) İhracat alacak sigortası yapılmış olması kaydıyla cari yıldaki proforma fatura veya sözleşme ibrazı ile reeskont finansmanı kullanacak yeni kurulan firmalar.

d) 2016/9538 sayılı Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Karar'ın 11/A maddesine uygun olarak kurulmuş olan kredi garanti kurumlarının kefaleti ile kullanılan reeskont finansmanları.

(5) Bu maddenin üçüncü fıkrası kapsamındaki finansman başvurularında finansman kullanacak firmaların ihracatçı skoru hesaplamalarının yapılması ile bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamındaki finansman başvurularında finansman kullanacak firmaların söz konusu maddede sayılan ihracatçı skoru olmaksızın finansman kullandırılmasına imkân veren koşullardan birisini sağladıklarının tespiti hususundaki tüm sorumluluk aracı bankaya aittir. Aracı banka bu kontrol için ihtiyaç duyduğu bilgi ve belgeleri firmadan ister.

(6) Bu maddenin üçüncü fıkrası kapsamında ihracatçı skoru belirlenen eşiğin üzerinde olan aracı ihracatçı firmaya, ihracata yönelik nihai mal sağlayan imalatçı veya imalatçı-ihracatçı firmanın ihracatçı skoru da belirlenen eşiğin üzerinde olarak değerlendirilir. Bu kapsamdaki imalatçı veya imalatçı-ihracatçı firmalar, aracı ihracatçıya kesilen en az reeskonta

kabul tutarı kadar faturayı ve aracı ihracatçı firmanın finansman geri ödemesinde kendisi tarafından elde edilen ihracat bedellerinin kullanılmasına muvafakat ettiğine ilişkin “Sevk Öncesi Reeskont Finansmanı Muvafakatname” belgesini aracı bankaya ibraz eder.

(7) Firmalar, yıllık hesap dönemini takip eden yılın başından itibaren Ek-6/B’deki “İhracatçı Skoru Beyan Formundaki” verileri bir önceki yıla ilişkin verileri esas alarak beyan edebilir.

(8) Merkez Bankası kendi yapacağı değerlendirmelere göre finansman taleplerine uygunluk vermeyebilir. Uygunluk verilmeyen talepler konusunda aracı bankaya bilgi verilir.

(9) Reeskont finansmanı kullanan firmaların finansman kullandırımını esnasında bu maddenin üçüncü fıkrasındaki ihracatçı skoru eşik değerinin altında kaldığının veya bu maddenin dördüncü fıkrasında sayılan koşullardan birisinin sağlanmadığının sonradan tespit edilmesi halinde, bu Talimat’ın 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen oran üzerinden finansmanın kullandırıldığı tarihten finansmanın geri ödendiği tarihe kadar geçen süre için aracı bankalara yaptırım uygulanır.

Reeskont finansmanının kullandırılma şekilleri

MADDE 7– (1) Sevk öncesi reeskont finansmanı, akreditifli, vesaik mukabili veya mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılması taahhüt edilen ihracata veya döviz kazandırıcı hizmetlere dayalı olarak, finansman kullanan firma tarafından borçlu sıfatıyla aracı bankalara keşide edilen, finansman ve Merkez Bankasınca uygulanan kâr payı miktarının toplamı tutarında olan ve aracı bankaca ciro edilen bonoların reeskonta kabulü suretiyle kullandırılır.

(2) Akreditifli, vesaik mukabili veya mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılması taahhüt edilen ihracata veya döviz kazandırıcı hizmetlere dayalı olarak, bu Uygulama Talimatı’nda belirtilen vadeler içinde kalmak kaydıyla, sevk öncesi reeskont finansmanı talebinde bulunan firmaların faaliyet döngüsüne uygun bir vade ile reeskont finansmanı kullanmaları aracı bankalarca gözetilir.

(3) İthalatçı veya hizmet alıcısı firmanın ödeme taahhütnamesine müşterek ve müteselsil borçlu sıfatıyla katıldığı ve ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet bedelinin teminat mektupları ile ödeme garantisine bağlandığı ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet alacakları için reeskont olanağı sağlanmaz. Ayrıca, kabul ve aval işleminden sonra yurda getirilmeyen veya henüz ilgili aracı bankaya ulaşmayan senetler yerine amir bankanın sevk edilen belgelerin kabulü ve reeskonta kabul tutarının vadesinde ödeneceğine ilişkin teyidine istinaden ilgili firmalarca keşide edilen senetlerle, aracı bankalarca tahsil için senet cüzdanında tutulmakta olan senetler reeskonta kabul edilmez.

(4) Bir yıl içerisinde 16 ncı maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinde belirtilen sürede iki kez ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhüdünün tamamını gerçekleştirmeyen firmaların finansman kullanım talepleri, taahhüdün ikinci kez gerçekleştirilmediği tarihten itibaren bir yıl süreyle kabul edilmez.

Katılım bankası müşterisince düzenlenen senedin Türk Eximbanka tevdi edilmesi yöntemiyle kullanılacak reeskont finansmanları

MADDE 7/A- (1) İhracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanları, katılım bankaları müşterilerinin düzenlediği ve bu Uygulama Talimatı'nın 5 inci ve 11 inci maddelerinde belirtilen şartları sağlayan senetlerin Türk Eximbank aracılığıyla Merkez Bankasına ciro edilmesi suretiyle Türk Eximbank ve katılım bankaları arasında kurulan anlaşma kapsamında katılım bankasının aracılık ettiği bir yöntemle de kullanılabilir. Finansmanların bu yöntemle kullanılması halinde aşağıdaki hükümlere göre işlem yapılır:

- a) Türk Eximbank ile Merkez Bankası arasında bu Uygulama Talimatı'nın ekinde yer alan Türk Eximbank Kanalıyla Reeskont Finansmanı Kullanılması Hakkında Yatırım Vekaleti Sözleşmesi (Ek-7) imzalanır.
- b) Katılım bankası müşterisi olan firmalarca düzenlenen ve Türk Eximbanka tevdi edilen senetler Türk Eximbank tarafından Merkez Bankasına ciro edilir. Senetler bu Uygulama Talimatı hükümlerine uygun olarak Türk Eximbank tarafından Merkez Bankası adına saklanır.
- c) Finansman başvuruları, bu Talimat'ın 10 uncu maddesine uygun olarak Türk Eximbank tarafından gerçekleştirilir.
- ç) Bu Talimat'ın 10 uncu maddesindeki hükümlere uygun olarak hazırlanan ekinde yer alan İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Senet Taahhütnamesi (Ek-2) ile İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Koşullarına Uygunluk Taahhütnamesi (Ek-4) Türk Eximbank tarafından imzalanır.
- d) Merkez Bankası tarafından ilgili Yatırım Vekaleti Sözleşmesi kapsamında Türk Eximbanka aktarılan net finansman tutarı, Türk Eximbank ve katılım bankaları arasında kurulan anlaşma kapsamında katılım bankası müşterisine kullanılmak üzere ilgili katılım bankası hesabına Türk Eximbank tarafından gönderilir.
- e) İlgili katılım bankası, finansmanları bu Uygulama Talimatı hükümlerine ve Türk Eximbank ile katılım bankası arasında kurulan anlaşmaya uygun olarak kullanır.
- f) Reeskonta kabul tutarlarının Merkez Bankasına geri ödenmesi ile ilgili her türlü görev ve sorumluluk Türk Eximbanka aittir. İlgili katılım bankası ve katılım bankası müşterisinin finansman geri ödeme yükümlülüklerine ilişkin usul ve ayrıntılar, bu Talimat'taki geri ödemeye ilişkin düzenlemelere uygun olarak Türk Eximbank tarafından belirlenebilir.
- g) Finansmana ilişkin taahhütlerin gerçekleşme durumlarının kontrol ve takibi Türk Eximbank tarafından yapılarak Merkez Bankasına bildirilir.

(2) Bu madde kapsamında kullanılacak reeskont finansmanlarına ilişkin tüm görev ve sorumluluklar aracı banka sıfatı ile Türk Eximbanka aittir. Söz konusu finansmanlar kapsamında Merkez Bankasıyla yürütülecek her türlü takipten Türk Eximbank sorumludur.

Firmaların kredi değerliliğine ilişkin ölçütler

MADDE 8- (1) Kredi değerliliği ölçütlerinin kontrol ve takibi aracı banka tarafından yapılır.

(2) Finansman talebinde bulunan firmaların kredi değerliliğinin yeterli kabul edilebilmesi için;

a) Finansmanın kullanım süresince Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yapılan düzenlemelere göre; bankalar, finansal kiralama, finansman şirketlerince Tahsil İmkânı Sınırlı Kredi ve Diğer Alacak, Tahsili Şüpheli Kredi ve Diğer Alacak, Tasfiye Olunacak Alacak ve Zarar Niteliğindeki Kredi ve Diğer Alacak olarak sınıflandırılan borcunun bulunmaması,

b) Son üç yıllık dönemde kaldırılmamış protestolarının bulunmaması,

c) Faaliyetlerini etkileyecek derecede icra takibinin veya haczinin bulunmaması,

ç) Ödemelerini tatil etmemesi, konkordato talep etmişse bu talebin sonuçlanmasından itibaren en az bir yıl geçmiş olması,

d) İflasının istenmemiş olması veya iflas erteleme durumunun bulunmaması,

e) Firmanın ve senette imzası bulunan yetkili temsilcilerinin çek düzenleme ve çek hesabı açma yasaklarının bulunmaması,

gerekir.

(3) Finansman talebinde bulunan firmanın bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ölçütleri taşıdığıının belirlenmesi ve kredibilitesinin değerlendirilmesi hususundaki tüm sorumluluk aracı bankanıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Reeskont Finansmanının Kullanılması

Finansman limitleri

MADDE 9- (1) Kullanılan finansman tutarlarının aracı bankalara tahsis edilen finansman limitlerine uygunluğu Genel Müdürlükçe izlenir. Banka bazında kullanımına aracılık edilen reeskont finansmanı limiti, Türk Eximbank dışındaki aracı bankalara tahsis edilen toplam limitin yüzde on beşini geçemez.

(2) Finansman kullandırmalarında günlük, haftalık veya aylık bazda olabilecek toplam limit bu limitin aracı bankalar arasındaki dağılımı, vadeye göre dağılımı, para birimine göre dağılımı ve/veya finansman kullanacak olan firmaların KOBİ statüsüne sahip olup olmama durumuna göre dağılımı Merkez Bankası tarafından belirlenir ve aracı bankalara duyurulur. Bu

fıkra uyarınca Merkez Bankası tarafından belirlenebilecek limit, vade dağılımı ve diğer hususların kontrol ve takibi aracı bankalar tarafından yapılır ve finansman başvuruları bu limit ve kurallara uygun olarak iletilir.

(3) Reeskont finansmanlarında, finansman kullanım limiti;

a) Döviz kazandırıcı hizmet sunan firmalar, aracı ihracatçı firmalar ve savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmalar için 5 milyar 500 milyon Türk lirası,

b) KOBİ’lerde 25 Mayıs 2023 tarih ve 32201 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği”nin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde mikro, küçük ve orta büyüklükteki işletmeler için belirlenen azami yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosu tutarlarının yarısı,

c) Diğer firmalar için 3 milyar Türk lirası,

olarak uygulanır. Son mali yıl net satış hasılatı (cirosu) 7,5 milyar Türk lirasının üzerinde olan firmalar için söz konusu limitler iki kat, 22,5 milyar Türk lirasının üzerinde olan firmalar ile savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmalar için üç kat, 30 milyar Türk lirasının üzerinde olan firmalar için ise dört kat olarak uygulanır. KOBİ’ler ve savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmaların dışında kalan firmalarca bu tutarların en fazla yüzde 60’ı 121 gün ve üzeri vadeli finansman başvurularında kullanılabilir. Bu fıkroda tanınan finansman kullanım limitleriyle yalnızca Türk lirası üzerinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullandırılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı talepleri iletilir.

(4) Döviz kazandırıcı hizmet sunan ve Merkez Bankasıyla belirlenecek diğer koşulları haiz firmaların reeskont finansmanı kullanım limitleri yabancı para cinsinden belirlenebilir. Bu firmalara üçüncü fıkroda belirtilen limitlerin yerine 350 milyon Euro limit tahsis edilebilir. Bu limit firma niteliklerine göre dört katına kadar artırılabilir.

Reeskont finansmanı başvuru süreci

MADDE 10- (1) Kredi değerliliği yeterli olan firmaların reeskont finansmanı başvuruları, aracı bankaların genel müdürlükleri tarafından Genel Müdürlüğe aşağıda sayılan bilgi ve belgelerin elektronik olarak iletilmesi ve finansman başvurusuna ilişkin bilgilerin aracı bankaca RKYS’ye girilmesi ile yapılır:

a) Ek-1/A, Ek-1/B veya Ek-1/C’de yer alan başvuru belgelerindeki bilgiler,

b) Senet ve ilgili diğer belgelerin birer kopyası,

c) Yabancı para cinsi finansmanlar için son üç mali yıla ait döviz gelirleri bilgisi,

ç) Firmanın son üç mali yıla veya son mali yıla ait ihracat ile ithalat bilgisi incelenmek suretiyle bu Talimat’ın 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında finansmana başvuran firmanın ihracatçı skorunun belirlenen eşik değerin üzerinde olduğuna veya aynı maddenin dördüncü fıkrasına göre ihracatçı skoru olmaksızın finansman kullandırılmasına imkan veren koşullardan birisini sağladıklarına, finansman başvurusunun bu Talimat’ta yer alan koşulları

sağladığına ve bu konudaki tüm sorumluluğun bankalarında olduğuna ilişkin Ek-4'te yer alan örneğe göre hazırlanan aracı bankanın yazılı taahhütnamesi,

d) KOBİ'ler için firmanın bu Talimat'ın 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j) bendindeki tanıma göre finansman kullanım tarihinde KOBİ statüsünde olduğuna ve hangi KOBİ sınıfında (mikro işletme, küçük işletme veya orta büyüklükte işletme) yer aldığına ilişkin aracı banka yazılı beyanı,

e) Aracı ihracatçı kullanan imalatçı veya imalatçı-ihtalatçı firmaların bu Talimat'ın 6 ncı maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen şekilde düzenlenen Sevk Öncesi Reeskont Finansman Muvafakatnamesi,

f) Başvuru tarihi öncesindeki son 15 gün içerisinde alınmış, firmanın vadesi geçmiş SGK primi borç durumunu ve vadesi geçmiş vergi borcu durumunu gösterir belgeler.

Finansman onayları RKYS'ye girilen bilgiler esas alınarak sonuçlandırılır.

(2) İmalatçı-ihracatçı firmalara temlik edilmiş akreditiflerle ilgili reeskont uygunluk taleplerinde ihracatçı ve imalatçı-ihracatçı firmalar ile temlik durumu belirtilir.

(3) İlgili mevzuata göre; finansman talebinde bulunan firmaların döviz kazandırıcı hizmetler arasında sayılan işlemleri yapmaya yetkili olduklarına ilişkin belgelerin aracı bankalara tevdi edilmesi gerekir. Finansmanın, VRHİB kapsamında kullanılması halinde 6 ncı maddenin ikinci fıkrasındaki yetki belgeleri aranmaz.

(4) İmalatçı veya imalatçı ihracatçı firmanın sevk öncesi reeskont finansmanı talebinde bulunması halinde, aracı ihracatçı firmanın, finansman kullanımını uygun gördüğünü belirten imzalı ve kaşeli "Sevk Öncesi Reeskont Finansmanı Muvafakatname" belgesi aracı banka nezdinde Merkez Bankası adına muhafaza edilir.

(5) Finansman başvurusu aşamasında serbest bölge firmalarınca; üretim, alım-satım veya bakım-onarım konulu faaliyet ruhsatının Serbest Bölge Müdürlüğünce onaylı örneği, üretici firmalar için kapasite raporu, vergi mükellefi olduğuna ilişkin belge ve ticaret sicili gazetesini aracı bankaya ibraz edilir.

(6) Senedi ciro eden banka dahil diğer imzaların sıhhati ve akdin geçerliliği gibi konularda doğabilecek anlaşmazlıkların takip, sonuç ve sorumluluğu aracı bankalara aittir. Bu nedenle senet üzerindeki imzaları, ehliyetleri, temsil yetkileri ve kredi değerliliklerine ilişkin hususlar İstanbul Şubesince ayrıca incelenmez. İstanbul Şubesince firmaların kredi değerliliğinin araştırması ve izlemesi yapılmaz.

(7) Tahsis edilen kullanım limitlerine uygun olarak Banka genel müdürlüklerinden yabancı para cinsi reeskont finansmanları için ABD doları üzerinden, Türk lirası cinsi reeskont finansmanları için Türk lirası üzerinden düzenlenmiş süresiz bir "İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Senet Taahhütnamesi" (Ek-2) (Taahhütname) alınır. Taahhütnamede, Merkez Bankasınca gerekli görülecek hallerde finansmanların veya hesapların kullanılmasının kısmen veya tamamen sınırlandırılabilceği, reeskonta kabul edilecek ticari

senetlerdeki imzaların sıhhati ve akdin geçerliliği gibi konularda doğabilecek anlaşmazlıkların takip, sonuç ve sorumluluklarının da aracı bankalara ait olacağı belirtilir.

(8) Aracı bankalarca önceden uygun görecekları belli bir tutarda Taahhütname verilir ve bu tutarın aşılması halinde aşan kısım için ek Taahhütname düzenlenir.

(9) Bu Taahhütnamelerin noterce onaylanmış olmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak, Taahhütnamelerdeki imzaların ilgili aracı bankaların imza örneklerine uygunluğu İstanbul Şubesinde kontrol edilir.

(10) Yabancı para cinsinden kullandırılan reeskont finansmanlarında ABD dolarından farklı bir yabancı para cinsi finansmanların reeskonta kabul tutarlarının Taahhütnamede belirtilen azami tutarı aşp aşmadığının kontrolünde, senedin reeskonta kabul edildiği tarihteki Merkez Bankası çapraz kuru üzerinden ABD doları karşılığı dikkate alınır.

(11) Finansman başvuru süreçlerine ilişkin diğer ayrıntılar Genel Müdürlükçe belirlenir.

Senetlerin incelenmesi ve ciroları

MADDE 11- (1) Reeskonta kabul edilen senetlerin bu maddeye ve bu Uygulama Talimatı'nın diğer hükümlerine uygun olup olmadığı aracı bankalar tarafından incelenir ve kontrol edilir. Reeskonta kabul edilen senetlerin herhangi bir nedenle hükümsüz veya geçersiz olmasından ya da bu Uygulama Talimatı'nda düzenlenen hükümlere uygun olmamasından doğacak her türlü sorumluluk aracı bankalara aittir.

(2) Reeskonta kabul edilen senetlerin;

a) Poliçe ve bono ile yapılan borçlanmaların şeklinin, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 767 nci ve 778 inci maddeleri gereğince bu borçlanmaların imzalandığı ülke kanunlarına uygun olmasının yanı sıra, bu senetlerdeki keşideci ve ciranta imzalarının Türk hukukuna göre de geçerli olması, bu çerçevede el yazısı ile imzalanması, cironun kayıtsız ve şartsız olması, şirketlerde temsil yetkilerine uygun olarak imza ve isim kaşelerinin kullanılmış bulunulması,

b) İhracat veya döviz kazandırıcı hizmetlere dayalı olarak kullandırılan reeskont finansmanlarına ilişkin poliçeler ve bonoların 6102 sayılı Kanun'un 671 inci ve 776 ncı maddelerinde yazılı şekil şartlarını içermesi,

c) 6102 sayılı Kanun'un 672 nci ve 777 nci maddeleri hükümleri saklı kalmak kaydıyla poliçe ve bonoların, poliçe veya bono (emre yazılı senet) sözcüğünü, ödenecek tutarı, vadeyi, ödeme yerini, lehtarın adı ve soyadını, keşide (düzenlenme) tarihi ve yeri ile keşidecinin imzasını içermesi, ayrıca poliçede muhatabın adı ve soyadının da bulunması,

ç) Muhatabı ithalatçı, döviz kazandırıcı hizmet alıcısı veya yurt dışındaki banka olan doğrudan ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet işleminden doğmuş veya doğacak senetlerde ise, senetlerin muhatap veya aval verenden tahsil edilebilmesi için, senet şeklinin muhatap veya aval verenin senedi imzaladıkları yerdeki ülke kanunlarına uygun olması,

zorunludur.

- (3) İkinci fıkrada düzenlenen hususların yanı sıra reeskonta kabul edilecek senetlerde;
- a) Ödemenin kayıt ve şarta bağlanmamış olması, senetlerde "emrine değildir" veya "ciro edilemez" kayıtlarının bulunmaması,
 - b) Taksitle ödeme kaydının yer almaması,
 - c) Ayrı tarihli birden fazla vadenin olmaması,
 - ç) 6102 sayılı Kanun'un 703 üncü maddesinde öngörülen dört tür vadenin dışında bir vadenin belirlenmemiş olması,
 - d) Aval şerhinde, avalin, ithalatçı veya ihracatçı veya döviz kazandırıcı hizmet satıcısı ya da döviz kazandırıcı hizmet alıcısı firmalardan kimin lehine verilmiş olduğuna dair açık bir kaydın bulunması,
 - e) Yabancı para üzerinden düzenlenen senetlerde, üzerinde yazılı yabancı para cinsinin, aval veren veya kabul eden bankanın ülkesinin para birimi cinsinden olmaması halinde "effective" ibaresinin senet üzerinde yer alması,
- hususları da aranır.
- (4) Emrine düzenlenen veya temlik edilen senet aracı banka tarafından beyaz ciro veya kesin temlik ifade edecek ciro ile Merkez Bankasına devredilir ve senet aslı aracı banka nezdinde saklanır.
- (5) Cirolar; satış sözleşmeleri gereği bir ödeme ve teslim şartı olarak doğrudan ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet işleminden doğmuş senetlerde "Pay to the order of Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası" şeklinde; firmalarca, senet düzenlenmesi öngörülme-yen vadeli akreditiflere/sigorta poliçesine dayalı olarak Türkçe düzenlenen, muhatabı ve lehtar bankalar olan poliçeler ile ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhüdüne veya gerçekleştirilen ihracat ya da hizmetten doğan alacaklarına dayalı olarak kullandırılan reeskont finansmanlarına ilişkin bonolarda, "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya emrû havalesine ödeyiniz. Bedeli nakden/hesaben alınmıştır." biçiminde yazılır.
- (6) Başvuru bilgileri ile senet bilgileri arasında bir farklılık tespit edilmesi halinde finansman kullanımı Merkez Bankasınca iptal edilir.

Reeskonta kabul tutarları ve finansman değeri

MADDE 12- (1) Yabancı para cinsinden düzenlenen senetlerin yabancı para değerleri üzerinden Merkez Bankasınca uygulanan kâr payı tutarı düşülür ve finansman değeri hesaplanır. Reeskonta kabul tutarlarının finansmanın sağlandığı gün saat 11:00'de Merkez Bankasınca hesaplanacak döviz alış kuru üzerinden belirlenen Türk lirası karşılıkları, kâr payı tutarı düşüldükten sonra aracı bankaların hesaplarına aktarılır. Yarım gün mesai yapılan günlerde de saat 11:00'de Merkez Bankasınca hesaplanacak döviz alış kurları kullanılır. Ancak, aracı bankaların ticari işlemler için uygulayacakları kurları serbestçe belirlemeleri nedeniyle, finansmanı kullanan firma ile aracı banka arasındaki finansman ilişkisinde Merkez Bankası döviz alış kurunun uygulanması zorunluluğu bulunmamaktadır.

(2) Türk lirası cinsinden düzenlenen senetlerin yazılı değerleri üzerinden Merkez Bankasınca uygulanan kâr payı tutarı düşüldükten sonra kalan tutar aracı bankaların hesaplarına aktarılır. Türk lirası cinsinden kullandırılan reeskont finansmanlarına ilişkin reeskonta kabul tutarlarının döviz karşılığının hesaplanmasında yarım gün mesai yapılan günler de dahil olmak üzere finansmanın kullandırıldığı gün saat 11:00'de Merkez Bankasınca hesaplanacak döviz satış kuru kullanılır.

(3) Yabancı para üzerinden düzenlenen senetlerin finansman süresinin hesaplanmasında, senet vadesinin, reeskonta kabul tutarının geri ödeneceği ve Merkez Bankası muhabir hesabına alacak kaydedileceği ülkede tatil gününe rastlayıp rastlamadığı dikkate alınır. Türkiye'de tatil olup olmadığına bakılmaksızın, ödemenin yapılacağı Merkez Bankası muhabir hesabının bulunduğu ülkede senet vadesinin tatile rastlaması durumunda bu ülkedeki tatili izleyen ilk iş günü ödeme günü olarak kabul edilir.

(4) Türk lirası üzerinden düzenlenen senetlerin finansman süresinin hesaplanmasında, senet vadesinin Türkiye'de hafta sonu veya diğer bir resmî tatil gününe rastlayıp rastlamadığı dikkate alınır. Senet vadesinin tatile rastlaması durumunda tatili izleyen ilk iş günü ödeme günü olarak kabul edilir.

Reeskont işlemlerinde uygulanan kâr payı oranı ve komisyonlar

MADDE 13- (1) Yabancı para cinsinden kullandırılan reeskont finansmanı işlemlerinde uygulanan kâr payı oranları ABD Doları cinsinden finansmanlar için finansman işleminin gerçekleştiği gün geçerli olan CME term SOFR, Euro cinsi finansmanlar için finansman işleminin gerçekleştiği gün geçerli olan EURIBOR referans oranlarına eş olacak şekilde belirlenir. Finansman işleminin yapıldığı tarihte yurt dışı piyasaların tatil olması durumunda bu tarihten 2 gün önce, tatilin iki günden uzun olduğu durumlarda en son ilan edilen CME term SOFR/EURIBOR oranları dikkate alınır. 0-120 gün vadeli olarak düzenlenen senetlerde 1 aylık CME term SOFR/EURIBOR, 121-360 gün vadeli olarak düzenlenen senetlerde 6 aylık CME term SOFR/EURIBOR oranları esas alınarak belirlenen kâr payı oranı uygulanır. İlan edilen CME term SOFR/EURIBOR oranlarının eksi olması halinde kâr payı oranı sıfır olarak uygulanır.

(2) Reeskonta kabul tutarları vadelerinde, senet vadelerinin tatile rastlaması halinde ise tatili izleyen ilk iş gününde tahsil edileceğinden, kâr payı tutarının hesaplanmasında dikkate alınacak gün sayısı, senedin vade tarihi, senet vadesinin tatile rastlaması halinde ise tatili izleyen ilk iş günü ile finansmanın sağlandığı günden bir gün önceki tarih arasındaki fark hesaplanarak bulunur. Kâr payı tutarlarının hesaplanmasında sabit tam bölende yıl 360 gün olarak esas alınır.

(3) Türk lirası reeskont finansmanlarında aracı bankalarca finansmana uygulanacak yıllık komisyon oranı KOBİ statüsündeki firmalara kullandırılacak finansmanlar için azami 200 baz puanı, diğer firmalara kullandırılacak finansmanlar için azami 100 baz puanı geçemez.

Yabancı para reeskont finansmanlarında aracı bankalarca finansmana uygulanacak yıllık komisyon oranı 50 baz puanı geçemez.

Reeskont finansmanın harcanabileceği alanlar

MADDE 13/A- (1) Yabancı para cinsinden kullandırılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansman tutarlarının harcanabileceği alanlar; katılım finans ilke ve standartları ile uyumlu olmak kaydıyla çalışanlara ücret ödemeleri, ham madde ve ara mal tedarikçilerine olan ödemeler, makine, ara malı ve ham madde ithalatı ödemelerine ilişkin transferler, nakliyat, sigorta ve navlun gibi ihracata ilişkin hizmet alımları ile yatırım malı ve makine alımları kapsamında firmalara yapılan ödemeler, kira ödemeleri, elektrik, su ve doğalgaz faturası ödemeleri, vergi ödemeleri ve SGK prim ödemeleridir. Bu fıkra uyarınca Türk lirası veya döviz cinsinden borçlara ve harcamalara ilişkin belgeler kabul edilir; ancak yurt içi yerleşiklere sadece Türk lirası cinsinden ödeme yapılabilir.

(2) Yabancı para cinsinden kullandırılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansman tutarları aracı bankaca firma adına bir bloke hesaba aktarılır. Aracı banka kendisine ibraz edilen belgenin söz konusu harcama alanları kapsamında olup olmadığını tespit eder.

(3) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen harcama alanlarına ilişkin olduğu tespit edilen belgelere istinaden aracı bankaca doğrudan belge konusu ödemenin yapılacağı gerçek kişi, firma veya kamu kurumunun hesabına belgede belirtilen tutar transfer edilir. Ödemenin yapılacağı hesap bilgileri firma tarafından aracı bankaya bildirilir. Reeskont finansman tutarlarının bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen harcama alanlarına yönelik ödemelerde kullanılmasının kontrol ve tespitine ilişkin tüm sorumluluk aracı bankalardadır.

(4) Firmanın finansman başvurusu anında sunduğu borç durumunu gösterir belgelerde vadesi geçmiş borç kaydının bulunması halinde, öncelikle net finansman tutarı ile söz konusu borcun ödemesi yapılır veya firmaca daha güncel tarihli bir borç durum belgesi ile borcun ödenmiş olduğunun tevsiki yapılır. Bu işlemin ardından kalan net finansman tutarı bu maddede yer alan hususlara uygun olarak kullandırılır.

(5) Reeskont finansmanına aracılık eden banka tarafından harcama alanına ilişkin ödemenin doğrudan transferinin mümkün bulunmadığı hallerde, finansman tutarı aracı banka tarafından başka bir bankaya gönderilerek bu banka aracılığı ile transfer işlemleri gerçekleştirilebilir. Bu durumda, firma transfer tutarını karşılayacak tutarda harcama alanlarına uygun fatura ve dekontları aracı bankaya tevsik eder; aracı banka transfer tutarı kadar fatura ve dekontun ibraz edildiğini, faturaların bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen harcama alanları ile uygunluğunu ve dekontlarda kayıtlı alıcıların faturaları düzenleyenler ile aynı kişiler olduklarını kontrol eder. Fatura adedinin fazla olması halinde, firmanın aracı bankaya her bir harcamaya ilişkin fatura ve dekont bilgilerini içeren bir liste ile birlikte dekontları tevsik etmesi mümkündür. Bu durumda aracı banka listedeki fatura ve dekont tutarlarının transfer tutarını karşıladığını, fatura kapsamı harcama bilgilerinin bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen harcama alanları ile uygunluğunu, dekontlarda kayıtlı alıcıların faturaları düzenleyenler ile aynı

kişiler olduklarını ve dekontlardaki bilgilerin listedeki dekont bilgileri ile uyumunu kontrol eder. Firmanın, reeskont finansmanı tutarının transfer edildiği tarihten itibaren bir ay içerisinde, bu fıkra da belirtilen belgeleri aracı bankaya tevsi k etmesi zorunludur. Bu süre zarfında transfer tutarının asgari %80'ini karşılayacak tutardaki belgelerin ibraz edilmesi halinde kalan kısım için firmaya ilave bir aylık süre verilir. Belirtilen süreler içerisinde bu fıkra da yer alan kurallara uygun bilgi ve belge tevsi ki yapmayan firma, en geç bildirim süresinin dolmasını takip eden ayın beşinci iş gününe kadar aracı banka tarafından Merkez Bankasına bildirilir ve bu firmanın reeskont finansmanı kullanım talepleri Merkez Bankasına bildirim yapıldığı tarihten itibaren altı ay boyunca kabul edilmez. Firma tarafından bu fıkra kapsamında tevsi k edilen belgeler denetimlerde ibraz edilmek üzere aracı banka nezdinde elektronik ortamda saklanır.

İhracat bedeli dövizin Merkez Bankasına satılması

MADDE 13/B- (Yürürlükten kaldırılmıştır.)

Reeskonta kabul tutarlarının tahsili

MADDE 14- (1) Reeskonta kabul tutarları, senet üzerlerinde yazılı para cinsinden ödenir. Ancak, Genel Müdürlükçe uygun görülmesi durumunda, ödemenin, ödeme günündeki Merkez Bankası çapraz kurundan Merkez Bankası nca alım satım konusu yapılan bir başka yabancı para cinsi ile de yapılması mümkündür.

(2) Muhatapı yurt dışındaki bankalar olan veya bu bankalarca aval verilen senetler kapsamında kullanılan finansmanların tahsili senetleri reeskonta getiren aracı bankalarca yapılır.

(3) Tahsil işlemini yapan aracı bankalar, senetleri ödeme için ibraz a, bedeli ödenen senetleri borçluya iade etmeye, ödenen tutarlar için makbuz vermeye, ödememe halinde protesto çekmeye, icra veya dava yoluyla takibe yetkilidir.

(4) Tahsil işlemleri dolayısıyla aracı bankalara herhangi bir ücret, masraf ve komisyon (muhabir ücreti, masraf ve komisyonları dâhil) ödenmez.

(5) Aracı bankalar, reeskonta kabul tutarının, herhangi bir ücret, masraf ve komisyon düşülmeksizin vade günü, vadenin tatile rastlaması halinde ise tatili izleyen ilk iş günü valörü ile yabancı para cinsinden kullanılan finansmanlar için Ek-3'te belirtilen Merkez Bankası muhabir hesaplarına, Türk lirası cinsinden kullanılan finansmanlar için ilgili Merkez Bankası hesaplarına alacak kaydettirilmesini sağlar ve gerçekleştirilen geri ödeme işlemlerini aynı gün RKYS üzerinden Merkez Bankasına bildirir. Bu tip işlemlerde geri valör uygulaması yapılmaz. Vadesinde ödenen ancak, RKYS üzerinden vade gününden sonra bildirilen reeskonta kabul tutarı ödemeleri için gecikme cezası uygulanmaz.

(6) Reeskonta kabul tutarlarının ödenmemesi halinde Merkez Bankası tutarları re'sen tahsil edebileceği gibi, protesto ve takip yoluna da başvurabilir. Bu husus aracı bankaların sorumluluklarını ortadan kaldırmaz. Reeskonta kabul tutarlarının geri ödemelerinin Merkez Bankası nca tahsili halinde tüm giderler, tahsil komisyonu ile birlikte ilgili aracı bankadan tahsil

edilir. Reeskonta kabul tutarının ödenmemesi halinde protesto ve takip giderleri ilgili aracı banka tarafından karşılanır.

(7) Reeskonta kabul tutarları vadelerinde Merkez Bankası muhabir hesaplarına veya ilgili Merkez Bankası hesaplarına alacak kaydedilen ve geri ödeme işlemi RKYS üzerinden bildirilen senetler senet portföyünden çıkarılır.

(8) Senedin reeskonta kabul edilmesinden sonra aracı banka tarafından, firma kredi değerliliğinin kaybedildiğinin tespit edilerek Genel Müdürlüğe bildirilmesi veya istenen bilgi ve belgelerin Merkez Bankasına süresi içinde verilmemesi durumunda, aracı bankanın reeskonta kabul tutarlarını Merkez Bankasınca talep edilme tarihinden itibaren en geç iki iş günü içerisinde ödemesi gerekir. Ödemenin zamanında yapılmaması durumunda talep tarihinden itibaren yabancı para cinsi finansmanlar için bu Talimat'ın 15 inci maddesinin ikinci fıkrası, Türk lirası cinsi finansmanlar için aynı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen oranda gecikme cezası uygulanır ve Merkez Bankası söz konusu reeskonta kabul tutarları ile gecikme cezalarını aracı bankanın Merkez Bankası nezdindeki hesaplarından re'sen tahsile yetkilidir.

(9) Senedin reeskonta kabul edilmesinden sonra; senetlerin üzerinde imzaları bulunan firmaların iflas etmesi, konkordato talep etmesi, ticareti bırakması, bir ilamla ispatlanmamış olsa da sadece ödemelerini tatil etmesi, faaliyetlerini etkileyecek derecede icra takibinin veya haczinin bulunması, hakkında çek hesabı açma ve çek düzenleme yasağı veya kaldırılmamış protestolu senedi ya da donuk alacak olarak sınıflandırılan kredi tutarının olması gibi nedenlerle firma kredi değerliliğinin kaybedildiğinin aracı bankaca tespit edilmesi halinde, Genel Müdürlüğe yazılı olarak bilgi verilir. Merkez Bankası reeskonta kabul tutarının tahsili için aracı bankaya talimat gönderir. Talimatın aracı bankaya ulaştığı tarihten itibaren 2 iş günü içinde aracı bankaca reeskonta kabul tutarı ödenir ve geri ödeme işlemi aynı gün RKYS üzerinden bildirilir. Ödeme ve RKYS bildiriminin ardından senet vadesinden önce senet portföyünden çıkarılır.

(10) Dokuzuncu fıkra da belirtilen durumlarda, senedin portföyden çıkarıldığı tarihten vade tarihine kadar olan süre içindeki işlememiş günlere ait tahsil edilen kâr payı tutarı geri ödenir. Ancak, İstanbul Şubesi bu işlemler dolayısıyla masraf ve komisyon talep etmeye yetkilidir.

(11) Aracı banka veya firmanın talebi üzerine reeskonta kabul tutarının vadesinden önce ödenmesi halinde, senet portföyden çıkarılır, ancak peşin olarak tahsil edilmiş kâr payı tutarı iade edilmez.

(12) Merkez Bankası finansmanları, gerek gördüğünde, herhangi bir şarta bağlı olmaksızın vadesinden önce geri çağırma hakkına sahiptir.

Yabancı para reeskont finansmanlarının ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet bedelleri ile geri ödenmesi

MADDE 14/A- (Yürürlükten kaldırılmıştır.)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Reeskont Finansmanı Yükümlülüklerinin Yerine Getirilmemesi Halinde Uygulanacak Yaptırımlar

Reeskonta kabul tutarlarının tahsil edilememesi ve yaptırım uygulanması

MADDE 15- (1) Reeskonta kabul tutarları en geç vadelerinin sonunda tahsil edilir. Vadenin bitiminde reeskonta kabul tutarlarının tahsili hiçbir sebep ve suretle geciktirilemez ve bu senetler yenilenemez.

(2) Yabancı para cinsi reeskonta kabul tutarlarının vadesinde ödenmemesi halinde, bu Uygulama Talimatı'nın 13 üncü maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde finansmana uygulanan kâr payı oranına 300 baz puan ilave edilerek hesaplanacak oran üzerinden, yabancı para cinsi ve tutarları baz alınarak vade tarihinden itibaren gecikme cezası uygulanır. Ayrıca, hesaplanan bu tutara BSMV uygulanır.

(3) Türk lirası cinsi reeskonta kabul tutarlarının vadesinde ödenmemesi halinde, vade tarihinden itibaren ödeme tarihine kadar her gün için Merkez Bankasının ilan ettiği en yüksek gecelik borç verme oranının 1,5 katsayı ile çarpımı sonucu hesaplanan kâr payı oranı üzerinden gecikme cezası uygulanır. Ayrıca, hesaplanan bu tutara BSMV uygulanır.

(4) Reeskonta kabul tutarlarının vadesinde Merkez Bankası muhabir hesabına veya ilgili Merkez Bankası hesabına alacak kaydedilmemesi halinde, 13 üncü maddede belirtilen hususlar çerçevesinde, İstanbul Şubesi reeskonta kabul tutarlarını ve gecikme cezasını aracı bankaların Merkez Bankası nezdindeki serbest her türlü yabancı para ve Türk lirası hesaplarından ya da herhangi bir hak ve alacağından re'sen tahsile yetkilidir. Tahsil edilecek tutarın Türk lirası karşılığının hesaplanmasında tahsil tarihindeki Merkez Bankası döviz satış kuru uygulanır.

(5) 6102 sayılı Kanun'un 768 inci maddesinde, muhatabı yurt dışındaki banka olan senetlerde, tahsil işlemleri ve protesto çekilmesinin şekli, bu işlemlerin yapılacağı ülke kanununa tabi olduğundan, işlemlerin ilgili kanuna uygun olarak yerine getirilmesinden aracı bankalar sorumludur.

(6) Aracı banka, herhangi bir nedenle aracılık ettiği reeskont finansmanı geri ödemelerini gerçekleştirememesi durumunda, geri ödemesini gerçekleştiremediği ve Merkez Bankası adına nezdinde muhafaza ettiği senetleri ve ilgili belgeleri ivedilikle İstanbul Şubesine teslim eder. Bu işlemin yapılmaması halinde aracı banka, Merkez Bankasının doğmuş doğacak, doğrudan ve dolaylı tüm zararlarından sorumludur.

(7) Merkez Bankası aracı banka nezdinde saklanan senetlerin ve ilgili belgelerin her zaman için fiziksel olarak teslim edilmesini talep edebilir. Bu durumda teslim edilmesi talep edilen senetler ve ilgili belgeler aracı bankalarca ivedilikle İstanbul Şubesine teslim edilir.

(8) İstanbul Şubesi, bu maddenin altıncı ve yedinci fıkraları kapsamında fiziksel olarak getirilen senetler ile ilgili olarak Genel Müdürlük talimatlarına göre işlem yapar.

(9) Aracı bankalarca reeskonta tevdi edilen reeskont finansmanlarına ilişkin bonolarda imzası bulunan borçlu firma, reeskonta kabul tutarının geri ödenmemesi halinde aynı usulde protesto edilir ve Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirimde bulunulur.

(10) 6102 sayılı Kanun'un 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince ihbarlar noter kanalıyla, iadeli taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta yoluyla yapılır.

İhracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhüdünün gerçekleştirilmesi, taahhüdün gerçekleştirilmemesi ve diğer durumlarda yaptırım uygulanması

MADDE 16- (1) Finansman konusu ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhüdünün finansmanın kullanım tarihinden itibaren yirmi dört (24) ay içerisinde gerçekleştirilen ve bu Uygulama Talimatı'nın 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ihracat türleri dışındaki ihracatla veya döviz kazandırıcı hizmet gelirleriyle kapatılması esastır. Finansman kullanım tarihi, finansmanın aracı banka hesabına Merkez Bankası tarafından alacak kaydedildiği tarihtir. VRHİB kapsamında kullanılacak finansmanlarda belge süresinin 24 aydan uzun olması durumunda da reeskont finansmanı taahhüdünün 24 ay içinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

(2) İhracat taahhüdünün kapatılmasında, gümrük beyannamelerinin üzerine ihracat finansmanı taahhüdüne sayıldığına ilişkin aracı bankalarca şerh düşülmesi gerekmektedir.

(3) Merkez Bankasının onayı ile stratejik sektörlerde faaliyet gösteren firmaların yurt içinde yaptıkları bazı mal ve hizmet satışları, firmaların kullanmış oldukları ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanlarına ilişkin ihracat taahhütlerine sayılabilir. Bunun için ilgili firmanın yurt içinde yaptığı satışların ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanlarına ilişkin ihracat taahhütlerine sayılmasına yönelik talebi ve bu talebin gerekçesinin aracı banka tarafından Genel Müdürlüğe iletilmesi ve talebin Merkez Bankasınca uygun görülmesi gerekmektedir.

(4) Grup firmalarınca gerçekleştirilen ihracat, grup ilişkisinin gerek finansman kullandırılması ve gerekse finansman konusu ihracat taahhüdünün kapatılması sırasında mevcut olması şartıyla, finansmanı kullanan firmaların ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılabilir.

(5) Döviz kazandırıcı hizmet taahhüdü, hizmet faturaları veya bu faturaların adedinin çok fazla olması durumunda Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler tarafından onaylanan dökümleri ile Döviz Alım Belgesi veya satış ve/veya teslimat bedeli yabancı paranın ilgilinin hesabına alacak kaydedildiğine dair banka dekontunun veya iş bitirme belgesinin ibrazına istinaden ve bu belgelerin üzerine finansman taahhüdüne sayıldıklarına ilişkin şerh düşülmesi suretiyle aracı bankalarca kapatılır. Söz konusu hizmet

taahhüdünün kapatılmasında, 24 ay içerisinde gerçekleştirilen hizmet ihracına dair faturalar kullanılır. Tereddüde düşülmesi halinde onaylı listelerde yer alan faturalar istenebilir.

(6) VRHİB kapsamında kullanılan reeskont finansmanlarında, finansmana ilişkin taahhüdün gerçekleştirildiğinin tespiti aracı banka tarafından bu Uygulama Talimatı'nda belirtilen taahhüt kapatma süresi sonunda yapılır. VRHİB taahhüt kapatma işlemi ise ilgili teşvik mevzuatı hükümleri çerçevesinde belge süresi sonunda ilgili Merkez Bankası Şubesi tarafından yapılır.

(7) Serbest bölgeye ihraç edilen malın serbest bölgeden Türkiye dışındaki ülkelere gönderildiğinin, Serbest Bölge Müdürlüklerince onaylı “Serbest Bölge İşlem Formu” kayıtlarının “Gümrük Beyannameleri” ve ilgili diğer belgelerle ilişkilendirilerek onaylanması suretiyle tespiti halinde, serbest bölgelere gerçekleştirilen ihracat, finansmanı kullanan firmaların ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılabilir. Serbest Bölge İşlem Formu kullanıcı nüshası aslı (çıkış nüshası) ile gümrük beyannameleri üzerine ihracat taahhüdüne sayıldığına dair aracı bankalarca şerh düşülür.

(8) Serbest bölgede faaliyette bulunan firmaların tesislerinde makine/teçhizat, demirbaşa kayıtlı eşya veya bunların parçası olarak kullanılmak üzere serbest bölgeye satılan malın (eşyanın), serbest bölge müdürlüklerince onaylı Serbest Bölge İşlem Formu, Ön Statü Belgesi ve Gümrük Beyannamesine ek olarak serbest bölge gümrük müdürlüğü ile serbest bölge müdürlüğünün ortaklaşa düzenlediği tutanağın ibraz edilmesi kaydıyla, finansmanı kullanan firmaların ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılması mümkündür.

(9) Serbest bölgelerde yerleşik firmalara kullanılan reeskont finansmanlarına ilişkin ihracat taahhütleri aşağıda açıklanan şekilde kapatılır:

a) Finansman kullanan üretici firmalar; serbest bölgelerde üretilip, üçüncü ülkelere satılan mallara ilişkin Serbest Bölge ve Gümrük Müdürlükleri onaylı “Serbest Bölge İşlem Formu”nun (Çıkış) kullanıcı nüshasını ve alıcı adına düzenlenen fatura ve üçüncü ülkelere sevkiyata ilişkin Gümrük Beyannamesini (Transit) ibraz eder.

b) Finansman kullanan aracı ihracatçı firmalar; serbest bölgelerde üretilip üçüncü ülkelere satılan mallara ilişkin Serbest Bölge Müdürlüğü onaylı “Serbest Bölge İşlem Formu”nun (Bölge içi satış) kullanıcı nüshası ile eki faturayı (imalatçı faturası) ya da Türkiye'den satın alınarak üçüncü ülkelere satılan malların serbest bölgeye girişine ilişkin Serbest Bölge ve Gümrük Müdürlükleri onaylı “Serbest Bölge İşlem Formu”nun (Giriş) kullanıcı nüshası ile eki faturayı, Serbest Bölge ve Gümrük Müdürlükleri onaylı bulunan “Serbest Bölge İşlem Formu”nun (Çıkış) kullanıcı nüshasını ve alıcı adına düzenlenen fatura ile üçüncü ülkelere sevkiyata ilişkin Gümrük Beyannamesini (Transit) ibraz eder.

c) Finansman kullanan döviz kazandırıcı faaliyette bulunan firmalar; serbest bölgelerden üçüncü ülkelere sunulan hizmete ilişkin Serbest Bölge ve Gümrük Müdürlükleri onaylı “Serbest Bölge İşlem Formu”nun (Çıkış) kullanıcı nüshası ve alıcı adına düzenlenen faturayı ibraz eder.

ç) İhtiyaç duyulması halinde ilgili bilgi ve belgelerin doğruluğu ilgili Serbest Bölge Müdürlüğünden teyit edilir.

d) Serbest bölge rıhtımından doğrudan yurtdışına yapılacak sevkiyatlarda Gümrük Beyannamesi (Transit) ibrazı aranmaz.

(10) Peşin döviz veya Türk lirası karşılığında yapılan ihracatın veya döviz kazandırıcı hizmetin, finansmanın kullandırıldığı tarihten sonra gerçekleştirilmiş olması kaydıyla, reeskont finansmanının taahhüdüne sayılması mümkündür.

(11) Reeskont finansmanlarıyla ilgili ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhütlerinin gerçekleşip gerçekleşmediği aracı banka tarafından finansman bazında izlenir. Taahhütlerin gerçekleşme durumunun firmalarca taahhüt kapatma süresi sonunu izleyen günden itibaren en çok dört ay içinde tevsik edilmesi gerekmektedir. İlgili aracı banka ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhüdünün gerçekleşme durumunun tespit sonucunu ve finansmanın taahhüt kapatmasında kullanılan belgelere ilişkin talep edilen verileri en geç on iş günü içinde RKYS üzerinden bildirir.

(12) İhracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhüdünün kısmen veya tamamen gerçekleştirilmediğinin aracı bankalarca RKYS üzerinden bildirilmesi üzerine, ihracatın veya döviz kazandırıcı hizmetin gerçekleştirilemeyen kısmına yabancı para cinsinden kullandırılan reeskont finansmanları için asgari 300 baz puan olmak şartıyla, finansmana uygulanan kâr payı oranı kadar, Türk lirası cinsinden kullandırılan reeskont finansmanları için Ek 1 inci maddesinin on dördüncü fıkrasında belirtilen kâr payı oranı esas alınarak hesaplanan yaptırım tutarı, BSMV ile birlikte ilgili aracı bankadan tahsil edilir.

(13) Bu Uygulama Talimatı kapsamında, ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhüdü veya ihracat bedeli döviz satışı taahhüdünün yerine getirilmemesi ya da ilgili hükümlerde belirtilen süreler içerisinde bu taahhütlerin yerine getirilip getirilmediğinin Merkez Bankasına bildirilmemesi halinde, Merkez Bankasınca hesaplanan yaptırım tutarı aracı bankaya bildirilir. Bu bildirim tarihinden itibaren 10 iş günü içerisinde ilgili taahhüdün yerine getirildiğinin aracı bankaca Merkez Bankasına bildirilmesi halinde ilgili taahhütler gerçekleştirilmiş kabul edilir ve bu taahhütlere bağlı olarak herhangi bir yaptırım uygulanmaz. 10 iş günü içerisinde Merkez Bankasına taahhüt gerçekleşme bildirimi yapılmayan finansmanların yaptırım tutarı kesinleşir ve Merkez Bankasınca tahsil edilir. Aracı banka, yaptırım tutarlarına ve ilave belge ibraz süresine ilişkin olarak firmayı bilgilendirmekle ve firmaca belge ibraz edilmesi halinde ilgili taahhüdün kapatılıp kapatılmadığına ilişkin olarak söz konusu 10 iş günlük süre içerisinde Merkez Bankasına bildirim yapmakla yükümlüdür. Yaptırım tutarlarının kesinleşerek tahsil edilmesinden sonra yapılacak belge ibrazları Merkez Bankasınca dikkate alınmaz ve yaptırım tutarları iade edilmez.

(14) İhracatı teşvik mevzuatı hükümlerine göre istisna edilmesi nedeniyle daha önce tahsil edilmemiş olan BSMV, yaptırıma esas teşkil eden gerçekleşmeyen ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet tutarı üzerinden finansmanın kullandırıldığı tarihten tahsilat tarihine kadar geçen süre için 4/1/1961 tarihli ve 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre

hesaplanacak gecikme cezası ile birlikte İstanbul Şubesinde ayrıca tahsil edilir. Tahsil edilen BSMV tutarları ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhüdünün kısmen veya tamamen gerçekleştirilmediğinin RKYS üzerinden bildirildiği tarihi izleyen ayın 15 ine kadar Merkez Bankası Bütçe ve Finansal Raporlama Genel Müdürlüğünce ilgili vergi dairesine yatırılır.

(15) BSMV'nin süresinde ödenmemesi durumunda vergi tutarı, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre, gecikme zammı da yürütülerek vergi mükellefi olan Merkez Bankasından tahsil edileceğinden, anılan tarihin geçirilmemesine dikkat edilmelidir. Söz konusu hükümlere uyulmaması nedeniyle Merkez Bankasına uygulanabilecek yaptırımlar, Reeskont Finansmanı Senet Taahhütnamesi'nin 10 uncu maddesi gereğince aracı bankaya rücu edilir.

(16) Taahhüdün kısmen veya tamamen gerçekleştirilmemesi durumunda başlangıçta istisna edilmiş olan vergi, resim, harç ve damga vergisi ile ilgili yükümlülüklerin tahsil edilmesini teminen Bütçe ve Finansal Raporlama Genel Müdürlüğünce ilgili vergi dairesine bildirim yapılır.

(17) Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'na ilişkin yükümlülükler ilgili Karar, Tebliğ ve Genelgeler çerçevesinde yerine getirilir.

(18) Bu Uygulama Talimatı kapsamındaki finansman kullanımlarında Merkez Bankasına ya da aracı bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilen firmaların, aykırılığın tespit tarihinden itibaren iki yıl süre ile ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı kullanım talepleri kabul edilmez.

Reeskont finansmanı kullanım ve geri ödeme kısıtlarına uyulmaması durumunda getirilen yükümlülükler ve yaptırım uygulanması

MADDE 16/A- (Yürürlükten kaldırılmıştır.)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Hususlar

Mevzuata ilişkin hususlar

MADDE 17- (1) Firmalar tarafından vadeli ihracat bedeli alacaklarına ve ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet taahhüdüne bağlı olarak düzenlenen ve aracı bankalara tevdi edilen senetlerin reeskonta kabulü yöntemiyle Merkez Bankasınca finansman kullandırılır. Bu itibarla, dış ticaret, Türk parası kıymetini koruma, ihracatı teşvik mevzuatları ve fonlara ilişkin mevzuat ile ilgili diğer mevzuatın öngördüğü ve öngöreceği her türlü takip, bildirim, benzeri işlemler ve sorumluluklar aracı bankaların yükümlülüğündedir.

(2) Bu Uygulama Talimatı kapsamında MASAK, Amerika Birleşik Devletleri Yabancı Varlıkların Kontrolü Ofisi (OFAC), Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, Birleşik Krallık

Finansal Yaptırımları Uygulama Ofisi veya Avrupa Birliği Finansal Yaptırımlar listelerinde ve ihtiyaç olması halinde Merkez Bankasınca bildirilecek benzeri listelerde olduğu tespit edilen firmalara ve söz konusu listelerde yer alan kişiler tarafından doğrudan veya dolaylı olarak sahip, ortak olunan veya kontrol edilen firmalara finansman kullandırılmaz.

(3) Bu Uygulama Talimatı kapsamında MASAK, OFAC, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, Birleşik Krallık Finansal Yaptırımları Uygulama Ofisi veya Avrupa Birliği Finansal Yaptırımları listelerine ve ihtiyaç olması halinde Merkez Bankasınca bildirilecek benzeri listelerde yer alan firmalar ve kişilerle yapılan ticari faaliyetlerle ilgili olarak ve söz konusu listelere konu mal veya hizmetlere ilişkin olarak reeskont finansmanı kullandırılmaz, finansmanın taahhütleri bu faaliyetlere ilişkin belgelerle kapatılamaz.

(4) Finansman kullandırılan firmaların ve söz konusu firmalara doğrudan veya dolaylı olarak sahip, ortak olan veya kontrol eden kişilerin MASAK, OFAC, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, Birleşik Krallık Finansal Yaptırımları Uygulama Ofisi veya Avrupa Birliği Finansal Yaptırımlar listelerinde ve ihtiyaç olması halinde Merkez Bankasınca bildirilecek benzeri listelerde bulunup bulunmadığına ve finansman kullandırılan mal veya hizmetler ile ticari faaliyette bulunulan firma ve kişilerin anılan yaptırımlara ait listelere konu olup olmadığına ilişkin kontrol aracı bankaca yapılır. Bu konudaki tüm hukuki sorumluluk aracı bankaya aittir.

(5) Talep edilmesi durumunda finansman konusu işleme ilişkin detay bilgiler aracı bankalar tarafından Merkez Bankasına bildirilir.

Reeskont finansmanlarında vergi, resim ve harç istisnası uygulanması

MADDE 18- (1) Reeskont finansmanlarında, ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet işlemlerine İhracatı Teşvik Kararı ve bu Karara ilişkin Tebliğ hükümleri çerçevesinde vergi, resim ve harç istisnası uygulanır. Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'na ilişkin hususlarda ilgili Karar, Tebliğ ve Genelge hükümleri çerçevesinde işlem yapılır.

(2) 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu gereğince, kambiyo senetleri damga vergisine tabi olmadığından, reeskonta tevdi edilen senetlerde damga vergisi ödenmez, aracı bankalarca düzenlenen taahhütname ve temliknameler de damga vergisinden istisna edilmiştir.

Döviz alım ve döviz satım belgelerinin düzenlenmesi

MADDE 19- (1) Yabancı para cinsi senedin kabul edildiği tarihte nominal reeskonta kabul tutarı üzerinden aracı bankalarca döviz satım belgesi ve İstanbul Şubesinde döviz alım belgesi düzenlenir. Bu çerçevede düzenlenen döviz alım ve döviz satım belgelerinde Merkez Bankasınca düzenlenen döviz alım belgesine esas olan Merkez Bankası döviz alış kuru kullanılır.

(2) Yabancı para cinsinden kullandırılan reeskonta kabul tutarlarının ödenmesi veya İstanbul Şubesinde resen döviz olarak takas, mahsup veya tahsil edilmesi halinde ayrıca döviz alım ve döviz satım belgesi düzenlenmez.

(3) Yabancı para cinsinden kullandırılan reeskonta kabul tutarlarının vadesinde ödenmemesi nedeniyle Türk lirası olarak re'sen takas, mahsup veya tahsil edilmesi halinde aracı bankalarca döviz alım, İstanbul Şubesinde döviz satım belgesi düzenlenir.

Senetlerin Muhafazası

MADDE 20- (1) Reeskonta kabul edilen ticari senet ve ilgili belgelerin İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Uygulama Talimatı hükümlerine uygunluğu, Merkez Bankası tarafından aracı banka nezdinde gerçekleştirecek yerinde denetim ile tespit edilir. Denetim esnasında, açık finansmanlar için senet ve ilgili belgelerin asılları, geri ödemesi yapılmış finansmanlar için senet ve ilgili belgelerin usulüne uygun olarak saklanan birer kopyası ibraz edilir.

ALTINCI BÖLÜM

İstanbul Şubesinde Yapılan Diğer İşlemler

Reeskonta kabul tutarlarının vadelerinde tahsil edilememesi halinde yapılacak diğer işlemler

MADDE 21- (1) Reeskonta kabul tutarlarının ödenmemesi halinde, banka tarafından protesto çekilmesi Merkez Bankası yönünden keşideciye ve senede dayanarak aracı bankaya ödeme için başvuru yapılmasına imkân sağlamaktadır. Vadelerinde aracı bankaca ödenmeyen veya hesaplarının müsait olmaması nedeniyle İstanbul Şubesinde resen tahsil edilemeyen işlemlerde bu husus İstanbul Şubesinde de izlenir.

(2) 6102 sayılı Kanun'un poliçede protesto ve sürelerine ilişkin 714 üncü ve bonoya uygulanacak hükümlere ilişkin 778 inci maddeleri çerçevesinde, ödememe protestosunun, vadesi kesin olarak belli olan (belirli bir günde veya keşide gününden veya görüldükten belirli bir süre sonra ödenme şartını içeren) senetlerde, ödeme gününü izleyen iki iş günü içinde; görüldüğünde ödenme şartını içeren senetlerde ise, senedin sunulması için verilmiş olan süre içinde çekilmesi gerekir. Bu gibi durumlarda protesto süresinin geçirilmemesine dikkat edilir.

(3) Senetler, protesto için gönderilmeden önce protestoya ilişkin belgeler İstanbul Şubesi müdür yardımcısı ve müdürü tarafından imzalanır.

(4) Protesto ile ilgili belgeler protestonun düzenlenmesi amacıyla notere gönderilmek üzere imza karşılığında ilgili memura verilir.

(5) 6102 sayılı Kanun'un 723 üncü ve 778 inci maddeleri çerçevesinde, ödemedi kaçınma keyfiyetinin protesto gününü izleyen dört iş günü içinde senet keşidecisi ve varsa keşideciye aval veren banka ile aracı bankaya da noter kanalıyla bildirilmesi gerektiğinden

hangi kişilerin protesto edildiği ve reeskonta kabul tutarının tahsil edilemediği konusunda hangi kişilerin haberdar edileceğinin keşideciye bildirilmesi gerekir.

(6) Protestoya rağmen reeskonta kabul tutarlarının tahsiline imkan olmaması halinde, aracı banka hakkında Reeskont Finansmanı Senet Taahhütnamesi hükümlerine göre yapılacak işlemler, Genel Müdürlük Talimatı ile bildirilir.

Reeskont finansmanı işlemleri ile ilgili senet ve belgelerin saklanması

MADDE 22- (1) Reeskonta kabul edilen senetler ve ilgili diğer belgeler Merkez Bankası adına aracı banka nezdinde muhafaza edildiğinden muhafazası, sayımı ve denetlenmesi açısından Merkez Bankası Müşterek Muhafaza Yönetmeliği ile buna ilişkin Uygulama Talimatı hükümlerine tabi değildir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Türk lirası cinsi ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanları

EK MADDE 1- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bu madde kapsamında Türk lirası cinsinden kullandırılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanlarına, reeskont oranı olarak;

a) 90 güne kadar vadelerde Merkez Bankası politika faiz oranı esas alınarak Ek-5'te yer alan formüle göre hesaplanan kar payı oranından 100 baz puan indirilmesi sonucunda kalan orana,

b) 91 ila 180 gün arası vadelerde Merkez Bankası politika faiz oranı esas alınarak Ek-5'te yer alan formüle göre hesaplanan kar payı oranından 50 baz puan indirilmesi sonucunda kalan orana,

c) 181 ila 720 gün arası vadelerde Merkez Bankası politika faiz oranı esas alınarak Ek-5'te yer alan formüle göre hesaplanan orana

eşit kar payı oranı uygulanır. Bu yöntemle belirlenen kâr payı oranının virgülden sonraki kısmı iki hane olacak şekilde yuvarlanır.

(2) Türk lirası cinsinden ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı kullanacak firmaların, toplamda en az reeskonta kabul tutarına karşılık gelen tutarda ihracat bedeli döviz satışının yapılması kaydıyla, finansman vadesi boyunca;

a) Merkez Bankası İhracat Genelgesi kapsamında aracı bankaya düzenletecekleri tüm İBKB'lerin Merkez Bankası İhracat Genelgesi'nde belirlenen cari oranda Merkez Bankasına sattığı aracı bankaca kontrol edilir.

b) Görünmeyen İşlemlere İlişkin 13 Ocak 2000 tarih ve 2000/YB-4 sayılı Genelge'nin 20 nci maddesinde belirtilen cari orandan az olmamak kaydıyla tasarrufu serbest olan döviz kazandırıcı hizmet gelirlerini finansman vadesine kadar satılmasını taahhüt etmesi gereklidir.

c) Merkez Bankası İhracat Genelgesi hükümleri kapsamında İBKB düzenletme yükümlülüğünden istisna tutulan ihracat gelirlerinin ve serbest bölgeden üçüncü ülkelere yaptıkları satışlar karşılığında elde ettikleri gelirlerin en az Merkez Bankası İhracat Genelgesi'nde belirlenen cari orana tekabül eden kısmını finansman vadesine kadar Merkez Bankasına satmayı taahhüt etmesi gereklidir.

d) Savunma sanayi veya havacılık sektöründe faaliyet gösteren firmaların en az reeskonta kabul tutarına karşılık gelen ihracat bedeli dövizin finansman vadesine kadar Merkez Bankasına satılmasını taahhüt etmesi gereklidir. Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketleri ile bu şirketlerin bağlı ortaklığı olup savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmalarında ihracat bedeli döviz satışı şartı aranmaz.

e) Bu fıkranın (b) ve (c) bentleri kapsamında gelir elde etmeleri halinde, finansman vadesi boyunca elde ettikleri yurt dışı kaynaklı gelirlerin toplamını içeren YMM veya SMMM tarafından onaylanmış gelir tablosunu ibraz etmesi gereklidir. Aracı banka, firmaların finansman vadesi boyunca elde ettikleri yurt dışı kaynaklı döviz gelirlerinin en az Merkez Bankası İhracat Genelgesi'nde veya Görünmeyen İşlemlere İlişkin 13 Ocak 2000 tarih ve 2000/YB-4 sayılı Genelge'de belirlenen cari oranlarda satışının yapıldığını gösteren İBKB veya döviz alım belgelerini kontrol eder.

f) Bu fıkranın sadece (a) bendi kapsamında ihracat geliri elde etmeleri halinde, döviz satış taahhütlerini kapatırken (b) ve (c) bentlerinde sayılan yurt dışı kaynaklı gelirleri elde etmediklerine dair aracı bankaya yazılı beyan vermesi gereklidir.

g) Bu fıkarda belirlenen döviz satış yükümlülüklerini yerine getirdiklerini aracı bankalarına tevsik etmeleri gereklidir.

(3) Bu madde kapsamında finansman kullanacak firmaların döviz pozisyonu oranı yüzde 10'u aşamaz. Aracı bankalar finansman kullanımı öncesinde bu şartın sağlandığını tespit etmekle yükümlüdür. Ayrıca firmalar finansman vadesi boyunca döviz pozisyonu oranının yüzde 10'u aşmayacağını taahhüt ederler.

(4) Firmalar finansman başvurusu sırasında en güncel çeyrek sonu döviz pozisyonuna ilişkin belgeyi aracı bankaya ibraz eder; ayrıca finansman vadesi boyunca çeyrek sonlarına ait döviz pozisyonunu çeyrek sonunu takip eden ikinci ayın on yedinci günü, bu tarihin tatile rastlaması durumunda tatili takip eden ilk iş günü sonuna kadar finansmana aracılık eden bankaya bildirir. En güncel çeyrek sonuna ait bildirimlerinde döviz pozisyonu oranı yüzde 10'u aştığı için finansman başvurusunda bulunamayan firmalar, bir sonraki çeyrek sonunu beklemeden ara bir tarihte yeni döviz pozisyonu bildiriminde bulunabilirler. Ara tarihlere ait döviz pozisyonu bildirim formları sadece aracı bankaya ibraz edilir, ayrıca SRVTS'den bildirim yapılmaz.

(5) Döviz pozisyonu bildirimi Ek-8'deki örneğe uygun olarak SMMM veya YMM tarafından hazırlanır, firmalarca doğruluğu teyit edilerek aracı bankaya ibraz edilir. SMMM'ler ve YMM'ler döviz pozisyonu bildirim formundaki bilgilerin firmanın muhasebe kayıtlarıyla uyumunu kontrol etmekle yükümlüdür. Firmalar, döviz pozisyonu bildirimlerini ayrıca SRVTS üzerinden Merkez Bankasına iletir.

(6) Merkez Bankası geriye dönük olarak finansman vadesi içerisinde yer alan herhangi bir tarihe ait döviz pozisyonu bilgisinin beyan edilmesini firmalardan talep edebilir. Bu talebin aracı bankaya bildirildiği tarihten itibaren 15 gün içerisinde, firmalar ilgili tarihe ait SMMM veya YMM onaylı döviz pozisyonu bildirim formunu aracı bankaya ibraz eder ve SRVTS üzerinden Merkez Bankasına bildirir.

(7) Aracı banka, firmalarca beyan edilen döviz pozisyonu bildirim formunda yer alan döviz pozisyonu oranının yüzde 10'un üzerinde olması halinde Merkez Bankasına ivedilikle bilgi verir.

(8) Bu madde kapsamındaki finansman başvurularında firmaya ait döviz pozisyonu oranının yüzde 10'un üzerinde olması halinde, finansman başvurusu aracı banka tarafından Merkez Bankasına iletilmez. Finansman vadesi boyunca herhangi bir tarihte döviz pozisyonu oranı yüzde 10'u aşan firmaların ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı talepleri bir yıl boyunca kabul edilmez. Finansman vadesi boyunca çeyrek sonlarına ait döviz pozisyonu bildirimini süresi içinde yapmayan veya Merkez Bankasınca geriye dönük talep edilen döviz pozisyonu bildirimini 15 günlük süre içinde yapmayan firmaların ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı talepleri altı ay boyunca kabul edilmez.

(9) Türk lirası reeskont finansmanlarının döviz karşılıklarının hesaplanmasında finansman kullanım tarihinde saat 11:00'de Merkez Bankasınca hesaplanacak döviz satış kuru kullanılır.

(10) Türk lirası cinsinden kullandırılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanına ilişkin ihracat bedeli döviz satışı taahhüdüne ilişkin işlemler İhracat Genelgesinin Ek 1 inci Maddesi ile Görünmeyen İşlemlere İlişkin 13 Ocak 2000 Tarih ve 2000/YB-4 Sayılı Genelgesi Kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına Yapılacak Döviz Satışına Dair Uygulama Talimatı'nda belirtilen esaslara göre yapılır.

(11) Bu madde kapsamında daha önce ihracat bedeli satış taahhüdü karşılığı kullandırılmış olan reeskont finansmanlarında satışı yapılacak ihracat bedeli dövizle ilişkin işlemler bu madde ile birlikte bu Uygulama Talimatı'nın geçici 3 üncü maddesi hükümlerine göre gerçekleştirilir.

(12) Türk lirası cinsinden kullandırılan reeskont finansmanlarında aracı bankalarca finansmana uygulanacak yıllık komisyon oranı KOBİ statüsündeki firmalara kullandırılacak finansmanlar için azami 200 baz puan, diğer firmalara kullandırılacak finansmanlar için azami 100 baz puanı geçemez.

(13) Türk lirası cinsinden kullandırılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı tutarlarının harcanabileceği alanlar; katılım finans ilke ve standartları ile uyumlu olmak kaydıyla çalışanlara yapılan ücret ödemeleri, ham madde ve ara mal tedarikçilerine olan borçlar, makine, ara malı ve ham madde ithalat ödemelerine ilişkin transferler, nakliyat, sigorta ve navlun gibi ihracata ilişkin hizmet alımları ile yatırım malı ve makine alımları kapsamında firmalara yapılan ödemeler, kira ödemeleri, elektrik, su ve doğalgaz faturası ödemeleri, vergi ödemeleri ve SGK prim ödemeleridir. Bu fıkra uyarınca Türk lirası veya döviz cinsinden borçlara ve harcamalara ilişkin belgeler kabul edilir; ancak yurt içi yerleşiklere sadece Türk lirası cinsinden ödeme yapılabilir. Bu fıkra kapsamında:

a) Net finansman tutarları aracı bankaca firma adına bir bloke hesaba aktarılır. Aracı banka kendisine ibraz edilen belgenin söz konusu harcama alanları kapsamında olup olmadığını tespit eder.

b) Harcama alanlarına ilişkin olduğu tespit edilen belgelere istinaden aracı bankaca doğrudan belge konusu ödemenin yapılacağı gerçek kişi, firma veya kamu kurumunun hesabına belgede belirtilen tutar transfer edilir. Ödemenin yapılacağı hesap bilgileri firma tarafından aracı bankaya bildirilir. Reeskont finansmanı tutarlarının bu fıkarda belirtilen harcama alanlarına yönelik ödemelerde kullanılmasının kontrol ve tespitine ilişkin tüm sorumluluk aracı bankalardadır.

c) Firmanın finansman başvuru anında sunduğu borç durumunu gösterir belgelerde vadesi geçmiş borç kaydının bulunması halinde, öncelikle net finansman tutarı ile söz konusu borcun ödemesi yapılır veya firmaca daha güncel tarihli bir borç durum belgesi ile borcun ödenmiş olduğunun tevsiki yapılır. Bu işlemin ardından kalan net finansman tutarı bu maddede yer alan hususlara uygun olarak kullandırılır.

ç) Reeskont finansmanına aracılık eden banka tarafından harcama alanına ilişkin ödemenin doğrudan transferinin mümkün bulunmadığı hallerde, finansman tutarı aracı banka tarafından başka bir bankaya gönderilerek bu banka aracılığı ile transfer işlemleri gerçekleştirilebilir. Bu durumda, firma transfer tutarını karşılayacak tutarda harcama alanlarına uygun fatura ve dekontları aracı bankaya tevsik eder; aracı banka transfer tutarı kadar fatura ve dekontun ibraz edildiğini, faturaların bu fıkarda belirtilen harcama alanları ile uygunluğunu ve dekontlarda kayıtlı alıcıların faturaları düzenleyenler ile aynı kişiler olduklarını kontrol eder. Fatura adedinin fazla olması halinde, firmanın aracı bankaya her bir harcamaya ilişkin fatura ve dekont bilgilerini içeren bir liste ile birlikte dekontları tevsik etmesi mümkündür. Bu durumda aracı banka listedeki fatura ve dekont tutarlarının transfer tutarını karşıladığını, fatura kapsamı harcama bilgilerinin bu fıkarda belirtilen harcama alanları ile uygunluğunu, dekontlarda kayıtlı alıcıların faturaları düzenleyenler ile aynı kişiler olduklarını ve dekontlardaki bilgilerin listedeki dekont bilgileri ile uyumunu kontrol eder. Firmanın, reeskont finansmanı tutarının transfer edildiği tarihten itibaren bir ay içerisinde, bu fıkarda belirtilen belgeleri aracı bankaya tevsik etmesi zorunludur. Bu süre zarfında transfer tutarının asgari %80'ini karşılayacak tutardaki belgelerin ibraz edilmesi halinde kalan kısım için firmaya ilave

bir aylık süre verilir. Belirtilen süreler içerisinde bu fıkrada yer alan kurallara uygun bilgi ve belge tevsiki yapmayan firma, en geç bildirim süresinin dolmasını takip eden ayın beşinci iş gününe kadar aracı banka tarafından Merkez Bankasına bildirilir ve bu firmanın reeskont finansmanı kullanım talepleri Merkez Bankasına bildirim yapıldığı tarihten itibaren altı ay boyunca kabul edilmez. Firma tarafından bu fıkra kapsamında tevsik edilen belgeler denetimlerde ibraz edilmek üzere aracı banka nezdinde elektronik ortamda saklanır.

(14) Bu madde kapsamında kullanılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı konusu ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin taahhüdün kısmen veya tamamen gerçekleştirilememesi halinde; bu taahhüdün gerçekleştirilemeyen kısmına, finansmana uygulanan kâr payı oranı üzerinden yaptırım uygulanır.

(15) Bu madde kapsamında Türk lirası cinsinden kullanılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanlarına; bu Uygulama Talimatı kapsamında yabancı para cinsinden kullanılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanlarına özel olarak belirtilen hükümler dışındaki tüm hükümler Türk lirası cinsi ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanlarına da kıyasen uygulanır.

(16) Bu Uygulama Talimatı hükümleri gereği ihracat bedeli döviz satışı taahhüdünde bulunan firmaların taahhütlerini finansman vadesinde yerine getirmemiş olmaları halinde, finansman vade tarihinden itibaren, vadeden itibaren geçen süreye göre aşağıda sayılan oranlarda ihracat bedeli döviz satmaları gerekmektedir. Bu süreler içerisinde aracı bankaca Merkez Bankasına ihracat bedeli döviz satışını gerçekleştirmediği bildirilen veya gerçekleşme durumu bildirilmeyen firmaların reeskont finansmanı kullanım talepleri, bu sürenin sona erdiği tarihten itibaren altı ay boyunca kabul edilmez ve ilgili finansmana 300 baz puan yaptırım uygulanır.

- a) İlk iki ay içerisinde yapılması halinde, reeskonta kabul tutarının yüzde 110'u,
- b) Üçüncü ayda yapılması halinde, reeskonta kabul tutarının yüzde 120'si,
- c) Dördüncü ayda yapılması halinde, reeskonta kabul tutarının yüzde 130'u,
- ç) Beşinci ayda yapılması halinde, reeskonta kabul tutarının yüzde 140'ı,
- d) Altıncı ayda yapılması halinde, ise reeskonta kabul tutarının yüzde 150'si.

Kullanım öncesi döviz satış şartlı Türk lirası cinsi ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanları

EK MADDE 2- (Yürürlükten kaldırılmıştır.)

Yatırım harcamaları için kullanılan Türk lirası cinsi ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanları

EK MADDE 3- (Yürürlükten kaldırılmıştır.)

Kredi garanti kurumlarının kefaleti ile kullandırılan yabancı para cinsi ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanları

EK MADDE 4- (1) 2016/9538 sayılı Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Karar'ın 11/A maddesine uygun olarak kurulan kredi garanti kurumlarının kefaleti ile finansman başvurusunda bulunan firmalara asgari 1,5 milyon ABD doları kefaletli olmak şartıyla azami 5 milyon ABD doları limit ile vadelerine en çok 360 gün kalan poliçe ve bonoların reeskonta kabulü yöntemiyle, yabancı para cinsi ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı kullandırılır.

(2) Bu madde kapsamında kullanılacak finansmanlara ilişkin özel hüküm bulunmayan hallerde, bu Uygulama Talimatı'nın yabancı para cinsinden kullanılacak reeskont finansmanlarına ilişkin hükümleri uygulanır.

(3) Aracı bankalar, bu madde kapsamında finansman kullanacak firmaları, Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğe İlişkin Uygulama Talimatı'nın 5 inci maddesinin sekizinci fıkrası çerçevesinde finansman vadesi boyunca döviz dönüşüm desteğinden yararlanamayacakları hususunda bilgilendirmekle yükümlüdür.

Savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmalara kullandırılan yabancı para cinsi ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanları

EK MADDE 5 - (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte vadesi henüz gelmemiş ve vade uzatımı imkanlarından yararlanmış yabancı para cinsi reeskont finansmanı bulunan savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmalara, bu kapsamdaki finansmanların toplam senet tutarlarının ABD doları karşılığı kadar yabancı para cinsi reeskont finansmanı kullanım limiti tahsis edilir.

(2) Bu madde kapsamında kullanılacak finansmanlara ilişkin özel hüküm bulunmayan hallerde, bu Uygulama Talimatı'nın yabancı para üzerinden düzenlenen senetler karşılığında kullanılacak reeskont finansmanlarına ilişkin hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 11 Ağustos 2020 (dâhil) tarihine kadar Türk lirası cinsinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullandırılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanlarına, reeskont oranı olarak Merkez Bankası politika faiz oranından 150 baz puan indirilmesi sonucunda kalan kâr payı oranı uygulanır. Merkez Bankası politika faizlerinde yapılan değişiklikler, Merkez Bankası Genel Ağ sitesinde söz konusu politika faizi için belirtilen geçerlilik tarihinden itibaren geçerli sayılır.

(2) Türk lirası üzerinden düzenlenen senetler karşılığında kullandırılan reeskont finansmanlarında aracı bankalarca uygulanacak yıllık komisyon oranı 150 baz puanı geçemez.

(3) Yurt dışına yönelik müteahhitlik hizmeti sağlayan firmalar ile uluslararası fuarcılık alanında faaliyet gösteren firmaların Türk lirası üzerinden düzenlenen senetler karşılığında reeskont finansmanı kullanmaları mümkündür. Bu firmalardan Ticaret Sicil Gazetesi'nde yer

alan amaç ve konu başlığında veya oda faaliyet belgesinde ilgili hizmetlerin yer alması ve bunun tevsiki istenir. Bu firmalarca kullanılan reeskont finansmanlarının ihracat taahhütlerinin bu Uygulama Talimatı'nın 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ihracatla veya döviz kazandırıcı hizmet gelirleriyle kapatılması esastır. Yurt dışına yönelik müteahhitlik hizmetine ilişkin hizmet faturalarının bu fıkra kapsamında kullanılan finansmanların taahhüt kapamasında kullanılması mümkündür. Taahhüt kapatma işlemlerinde firmaca aracı bankaya ibraz edilen gümrük beyannamesi veya faturanın düzenlendiği tarihteki Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınarak gümrük beyannamesi veya fatura tutarının Türk lirası karşılığı hesaplanır ve taahhüt gerçekleşme durumu tespit edilir.

(4) Türk lirası üzerinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullandırılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı konusu ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin taahhüdün kısmen veya tamamen gerçekleştirilememesi halinde; bu taahhüdün gerçekleştirilemeyen kısmına, finansmana uygulanan kâr payı oranına 300 baz puan ilave edilerek hesaplanacak kâr payı oranı üzerinden yaptırım uygulanır.

(5) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 31 Aralık 2020 tarihine kadar Türk lirası cinsinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullandırılan reeskont finansmanlarına, bu Uygulama Talimatı'nın 16 ncı maddesinde yer alan ihracat taahhüdüne ek olarak istihdamı muhafaza etme veya artırma şartı getirilmiştir. Bu kapsamda, Türk lirası cinsinden düzenlenen senetler karşılığında reeskont finansmanı kullanan firmalarca finansman vadesi süresince istihdam edilen kişi sayısının 2020 yılı mart ayı sonu itibarıyla istihdam edilen kişi sayısına eşit veya bu sayının üzerinde olması gerekir. Firmalarca istihdam edilen kişi sayıları, Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları kullanılarak aylık Sosyal Güvenlik Kurumu Sigorta Primi Tahakkuk Fişleri veya Sosyal Güvenlik Kurumundan alınacak bir yazı ile aracı bankaya tevsik edilir. Finansman kullanımı başvurusu sırasında 2020 yılı şubat ayına ilişkin kayıtları beyan etmiş olan firmalar talep etmeleri halinde bu kayıtları 2020 yılı mart ayı sonuna ilişkin kayıtlar ile değiştirebilir. İstihdamı muhafaza etme veya artırma şartının gerçekleşme durumunun firmalarca finansman vadesi süresince Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarının sonu ile finansman vadesinin bulunduğu ayın sonundaki çalışan sayılarının Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları kullanılarak aracı bankaya tevsik edilmesi gerekmektedir. Aracı banka kendisine bildirilen çalışan sayılarının ortalamasının 2020 yılı mart ayı sonu itibarıyla istihdam edilen kişi sayısının altında olup olmadığını kontrol eder ve sonucu kredi vadesini müteakip iki ay içerisinde Genel Müdürlüğe bildirir.

(6) Firmaca istihdam edilen kişi sayısında bu fıkra da belirtilen haklı gerekçeler sebebiyle azalma olması halinde, bu maddenin beşinci fıkrası kapsamında getirilen istihdamı muhafaza etme veya artırma şartına aykırılık oluşmaz. Haklı gerekçeler sebebiyle istihdam edilen kişi sayısında yaşanan azalma, sadece azalmanın gerçekleştiği ay ve sonraki aylar için dikkate alınır. Haklı gerekçelere dayanarak istihdam edilen kişi sayısında yaşanan azalmanın Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilen Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesinin bir örneği veya ilgili Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları ile aracı bankaya tevsik edilmesi gerekmektedir. Ayrıca işten ayrılan çalışanın 2020 yılı mart ayı sonu itibarıyla firmanın kayıtlı çalışanları arasında yer

aldığının Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilen Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi veya ilgili Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları ile aracı bankaya tevşik edilmesi gerekmektedir. Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesinde yer alan, sigortalının işten ayrılış nedeninin (kodu) 3, 5, 8, 9, 10, 14, 23, 24 veya 29 numara olması haklı gerekçe olarak sayılır

(7) Bu maddenin beşinci fıkrasında belirtilen istihdamın muhafaza edilmesi veya artırılması şartının gerçekleştirilememesi halinde, finansman tutarına yıllık yüzde 1,5 kâr payı oranı üzerinden finansmanın kullandırıldığı tarihten finansmanın geri ödendiği tarihe kadar geçen süre için yaptırım uygulanır. Yaptırım tutarı bu Uygulama Talimatı'nın 16 ncı maddesinin on ikinci fıkrasında belirtilen şekilde aracı bankadan tahsil edilir.

(8) Türk lirası üzerinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullandırılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı tutarlarının harcanabileceği alanlar; çalışanlara ücret ödemeleri, bankalara olan erken kapama dışındaki finansman borcu ödemeleri, tedarikçilere olan borçlara ve ticari borçlara ilişkin firmalara yapılan ödemeler, kira ödemeleri, mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemeler ile kamu kurum ve kuruluşlarına yapılan ödemelerdir. Bu fıkra kapsamında sadece Türk lirası cinsinden borçlara ve harcamalara ilişkin belgeler kabul edilir. Yurt içinde yabancı para cinsinden düzenlenen mal ve hizmet alımlarına ilişkin fatura tutarları, fatura üzerinde ilgili tutarın Türk lirası cinsinden karşılığının bulunması kaydıyla, Türk lirası cinsinden borç olarak kabul edilir.

(9) Türk lirası üzerinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullandırılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı tutarları aracı bankaca firma adına bir bloke hesaba aktarılır. Firma finansman tutarını sadece bu maddenin yedinci fıkrasında sayılan harcama alanlarından birine ilişkin olarak yapacağı ödeme işlemi için ilgili belgenin aracı bankaya ibrazı suretiyle kullanabilir. Aracı banka kendisine ibraz edilen belgenin söz konusu harcama alanları kapsamında olup olmadığını doğrudan veya Genel Müdürlük görüşünü alarak tespit eder.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 12 Ağustos 2020 tarihinden 31 Aralık 2020 (dâhil) tarihine kadar Türk lirası cinsinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullandırılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanlarına, reeskont oranı olarak Merkez Bankası politika faiz oranına eşit kâr payı oranı uygulanır. Merkez Bankası politika faizlerinde yapılan değişiklikler, Merkez Bankası Genel Ağ sitesinde söz konusu politika faizi için belirtilen geçerlilik tarihinden itibaren geçerli sayılır.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilave ihracat bedeli döviz satış taahhüdü ile kullandırılmış ve henüz döviz satışı işlemi gerçekleştirilmemiş olan reeskont finansmanlarına ilişkin ilave ihracat bedeli döviz satışı taahhütleri iptal edilmiştir.

(2) Döviz satışı işlemi gerçekleştirilmiş olsun veya olmasın ilave ihracat bedeli döviz satışı taahhüdü ile kullanılmış olan tüm reeskont finansmanları bu taahhütlerini yerine getirmiş sayılırlar ve bu taahhütlere bağlı olarak herhangi bir yaptırım uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Talimat'ın Ek 1 inci maddesi kapsamında finansman kullanmış olan firmalar, Ek 1 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında getirilen yeni düzenlemelere tabi olurlar.

GEÇİCİ MADDE 5- (1) 22/9/2023 tarihi ile bu maddeyi ihdas eden Uygulama Talimatı değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarih arasında Türk lirası üzerinden düzenlenen ticari senetler karşılığında kullandırılan ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanlarına bu Uygulama Talimatı'nın Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca hesaplanan kar payı oranı uygulanır ve bu oran üzerinden hesaplanan kar payı tutarı ile finansman kullanımı esnasında uygulanmış olan kar payı oranı üzerinden tahsil edilmiş olan kar payı tutarı arasındaki fark iade edilir.

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu madde ile birlikte yürürlüğe giren ve bu Uygulama Talimatı'nın Ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası ile Ek 2 nci maddesinin dördüncü fıkralarının (c), (ç) ve (d) sayılı bentlerinde düzenlenen istisnai hükümler, Uygulama Talimatı'nın Ek 1, Ek 2 ve Ek 3 üncü maddeleri çerçevesinde kullandırılmış bütün finansmanlara uygulanır.

(2) Döviz almama taahhüdü ihlali sebebiyle yaptırım tutarı tahsil edilen kredilerden; bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen istisna hükümlerine girdiği tespit edilen veya ihlal durumunun oluşmadığı aracı bankaca tahsilat sonrasında belirlenen finansman için tahsil edilen yaptırım tutarı, ilgili BSMV tutarı vergi dairesine yatırılmış ise BSMV tutarı düşülerek, iade edilir.

GEÇİCİ MADDE 7- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte bu Uygulama Talimatı'nın 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi, 6 ncı maddesinin üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları, 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi, 16/A maddesinin birinci fıkrasında ihracatçı skoru uygulamasına dönük olarak yapılan değişiklikler ile Ek-6/A ve Ek-6/B 13 Ocak 2025 tarihinde; 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 5 inci maddesinin birinci fıkrası ve 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında finansmanların faiz hesaplamasında kullanılacak yöntemle ilişkin yapılan diğer değişiklikler yayım tarihinde yürürlüğe girer.

(2) 2016/9538 sayılı Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanan Hazine Desteğine İlişkin Karar'ın 11/A maddesine uygun olarak kurulmuş olan kredi garanti kurumlarının kefaleti ile 13 Ocak 2025 tarihine kadar yapılacak reeskont finansmanı başvurularında net ihracatçı olma koşulu aranmaz.

(3) 13 Ocak 2025 tarihinden sonra reeskont finansman bakiyesi bulunup ihracatçı skoru belirlenen eşik değerin altında kalan firmalar, 31 Aralık 2025 tarihine kadar vadesi gelecek reeskont finansmanlarını azami finansman bakiyesi tutarında olmak kaydıyla yenileyebilirler.

GEÇİCİ MADDE 8- (1) Bu madde ile birlikte yürürlüğe giren ve bu Uygulama Talimatı'nın Ek 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklik ile getirilen hüküm,

Uygulama Talimatı'nın Ek 2 ve Ek 3 üncü maddeleri çerçevesinde kullandırılmış bütün finansmanlara uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 9- (1) 5 Aralık 2022 tarihinden önce bu Uygulama Talimatı'nın Ek 1 inci maddesi çerçevesinde finansman kullanmış olan firmaların, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İhracat Genelgesi'nin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasındaki düzenlemeye göre Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne (KKTC) yaptıkları ihracatlar karşılığında ülkemize Türk lirası cinsinden getirmekle yükümlü tutuldukları bedellerin tamamı, bu Uygulama Talimatı'nın Ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrası ile geçici 6 ncı maddesi kapsamındaki döviz satış yükümlülükleri bakımından satışı gerçekleştirilmiş döviz cinsi ihracat bedeli sayılır ve en az finansman tutarı kadar döviz satışı yapma yükümlülüğü hesaplamasına dahil edilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamına girmesi nedeniyle döviz satış taahhüdü ihlali kalkan finansmanlar için tahsil edilmiş yaptırım tutarı, ilgili BSMV tutarı vergi dairesine yatırılmış ise BSMV tutarı düşülerek iade edilir.

GEÇİCİ MADDE 10- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 14 Kasım 2025 (dahil) tarihine kadar Uygulama Talimatı'nın Ek 1 inci maddesi kapsamında yapılacak finansman kullanımlarında, ilgili firma tarafından aracı bankaya döviz pozisyonu oranının Uygulama Talimatı'nda yer alan kurallara uygun olduğu, finansman başvuru tarihinden itibaren 15 gün içerisinde döviz pozisyonu bildirim formunun aracı bankaya ibraz edileceği ve ibraz edilen formdaki döviz pozisyonu oranının bu Uygulama Talimatı'nda yer alan oranın üzerinde olması halinde bir yıl boyunca ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı kullanamayacağının kabul edildiğine dair yazılı bir beyannamenin aracı bankaya ibraz edilmesi kaydıyla, döviz pozisyonu formu ibraz edilmeden finansman başvurusu yapılabilir.

(2) Bu Uygulama Talimatı'nın Ek 1 inci maddesi kapsamında finansman kullanan ve döviz almama taahhüdü veren firmalardan, 28/02/2025 tarihinden sonra vadesi dolmuş veya dolacak olan finansmanlar için anılan madde kapsamında verilen döviz almama taahhütleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Bu Uygulama Talimatı'nın Ek 1 inci maddesinde yer alan, aracı bankaya ibraz edilen döviz pozisyonu formundaki bilgilerin SRVTS üzerinden de Merkez Bankasına iletilmesine ilişkin yükümlülük, Merkez Bankasıncı aracı bankalara yapılacak duyuru ile birlikte yürürlüğe girer. Aracı bankalar, Merkez Bankasının yapacağı duyuru ile ilgili firmaları bilgilendirmekle yükümlüdür.

GEÇİCİ MADDE 11- (1) 20/11/2025 tarihli ve 10603 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının eki Kararın 1 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer verilen firmalara, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 31 Aralık 2026 tarihine kadar vadelerine en çok 90 gün kalan Türk lirası cinsi ticari senetler karşılığında reeskont finansmanı kullandırılır.

(2) Bu madde kapsamında kullanılacak finansmanlara ilişkin usul ve esaslar Merkez Bankasınca bu finansmanlara aracılık etmesine karar verilen bankalara yazılı olarak bildirilir.

(3) Bu madde kapsamında kullanılacak finansmanlara ilişkin özel hüküm bulunmayan hallerde bu Uygulama Talimatı'ndaki diğer maddeler uygulanır.

Yürürlük

MADDE 23- (1) Bu Uygulama Talimatı Yönetim Komitesinin 24 Aralık 2019 tarih ve 52422 sayılı Kararı ile kabul edilmiş olup, 24 Aralık 2019 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24- (1) Bu Uygulama Talimatını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.

UYGULAMA TALİMATI DEĞİŞİKLİKLERİ		
	Uygulama Talimatının Değişen/Yürürlükten Kaldırılan Maddeleri	Yürürlük Tarihi
1.	8/1, 8/2-ç, Ek-7, Ek-8	12/02/2020
2.	4/1-ı, 4/1-i, 5/1-c, 9/4, 9/5, 13/1, 16/4, Ek-1/A, Ek-1/B, Ek-7, Ek-8	17/03/2020
3.	2/1, 4/1-f 5/1-b, 5/1-c, 7/5, 9/2, 9/3, 9/4, , 9/6, 10/8, 10/11, 11/3-e, 12/1, 12/2, 12/3, 12/4, 13/1, 13/2, 14/5, 14/7, 14/8, 15/2, 15/3, 15/4, 15/8, 15/9, 16/9, 16/11, 17/1, 19/1, 19/2, 19/3, 23, Geçici Madde 1, Ek-1/D, Ek-2, Ek-4, Ek-5, Ek-6	31/03/2020
4.	10/1, Geçici Madde 1/5, Geçici Madde 1/6, Geçici Madde 1/8, Geçici Madde 1/9	03/05/2020
5.	5/1-c, 9/6-a, 13/1	07/08/2020
6.	9/4, 9/6-b, 13/2, Geçici Madde 1/1, Geçici Madde 1/4, Geçici Madde 2	11/08/2020
7.	4/1-j, 4/1-k, 5/1-c, 16/4, Geçici Madde 1/6, Ek-1/A, Ek-1/B, Ek-4, Ek-5, Ek-6	30/12/2020
8.	Ek-5	26/02/2021
9.	Ek-6	02/04/2021
10.	4/1-d, 4/1-e, 4/1-h, 4/1-j, 4/1-k, 5/1-c, 5/1-ç, 6/3, 6/4, 6/5, 6/6, 6/7, 9/1, 9/2, 9/3, 9/4, 9/5, 10/1, 10/5, 12/2, 13/2, 13/4, 13/A, 13/B, 14/A, 16/12, 16/A, Ek Madde 1, Ek-1/A, Ek-1/B, Ek-1/C, Ek-1/D, Ek-4, Ek-5, Ek-6, Ek-7	01/10/2021
11.	5/1-ç, 9/3, 13/B/5, Ek Madde 1/2, Ek Madde 1/3, Ek Madde 1/4, Ek Madde 1/5, Ek Madde 1/6, Ek Madde 1/8, Ek Madde 1/10	15/10/2021
12.	5/1-c, 5/1-ç, 13/2, 13/B/1, 13/B/2, 14/A/1, 14/A/2, 14A/3, Ek Madde 1, 14/A/1	27/10/2021
13.	9/3-c, 9/4, 13/A/1, 13/A/3, Ek Madde 1/7	09/11/2021
14.	5/1-c, 5/1-ç, 6/6, 6/8, 9/2, 9/3, 9/4, 9/5, 13/2, 13/A/1, 13/B/1, 16/17, Ek Madde 1/1, Ek Madde 1/3, Ek Madde 1/4, Ek Madde 1/5, Ek Madde 1/8, Ek Madde 1/13	08/02/2022
15.	6/4-f, 6/8, 16/17	09/02/2022
16.	Ek-7	15/02/2022
17.	6/8, 16/3, 16/4	24/03/2022
18.	Ek-7	13/04/2022
19.	13/B/1, Ek Madde 1/2, Ek Madde 1/8, Geçici Madde 3,	15/04/2022

20.	5/1-ç, 9/3-c, 16/13, Ek Madde 1/1, Ek Madde 1/3, Ek Madde 1/4, Ek Madde 1/5	10/06/2022
21.	13/3, Ek Madde 1/7	29/08/2022
22.	Ek Madde 1/10	07/09/2022
23.	9/3, 9/3-c, 9/5, 13/3, Ek Madde 1/1, Ek Madde 1/8, Ek Madde 1/10	05/12/2022
24.	9/4	24/01/2023
25.	Ek-6, Ek-7	21/02/2023
26.	5/1-ç, Ek Madde 1/1, Ek Madde 1/3-a, Ek Madde 1/3-b, Ek Madde 1/3-c, Ek Madde 1/3-g, Ek Madde 2, Ek Madde 3	15/03/2023
27.	6/4-f, Ek Madde 1/2, Ek Madde 2/2-a, Ek Madde 1/2-b, Ek Madde 1/2-c, Ek Madde 1/2-d, Ek Madde 1/2-f, Ek Madde 1/2-f, Ek Madde 1/2-g , Ek Madde 1/3, Ek Madde 1/9, Ek Madde 1/12, Ek Madde 2/10, Ek Madde 3/7, Geçici Madde 6	24/07/2023
28.	4/1-ğ, 4/1-h, 4/1-i, 4/1-j, 6/3, 9/3, Ek Madde 1/1, Ek Madde 1/2-d, Geçici Madde 5, Ek-5	05/10/2023
29.	Ek-5	23/11/2023
30.	Ek-6, Ek-7	22/04/2024
31.	Ek Madde 1/2-a, Ek Madde 1/2-c, Ek Madde 1/2-e, Ek Madde 1/3, Ek Madde 2/3-a, Ek Madde 2/3-b, Ek Madde 2/3-c, Ek Madde 2/4,	01/07/2024
32.	13/B/1, Ek Madde 1/2-d, Ek Madde 2/3-d	08/07/2024
33.	Ek Madde 1/3-c, Ek Madde 1/3-ç, Ek Madde 1/3-d, Ek Madde 2/4, Geçici Madde 6,	09/09/2024
34.	4/1-ö, 4/1- p, 5/1-b, 6/3, 6/4, 6/5, 6/6, 6/7, 10/1-ç, 13/1, 16/A/1, Geçici Madde 7/, Ek-4, Ek-6/A, Ek-6/B, Ek-76, Ek-8	08/10/2024
35.	Ek Madde1/2-c, Ek Madde 1/3-b, Ek Madde 2/3-c, Ek Madde 2/4, Ek Madde 2/4-b, Geçici Madde 8	18/10/2024
36.	Geçici Madde 9	15/11/2024
37.	10/1-f, 13/A/4, Ek Madde 1/8-c	22/11/2024
38.	Madde 6/9, Madde 13/B, Madde 14/A, Madde 16/A, Ek Madde 1/5, Ek Madde 1/9, Ek Madde 1/11, Ek Madde 2/2, Ek Madde 2/5, Ek Madde 2/8, Ek Madde 4	13/11/2024
39.	Madde 16/13, Ek-5	26/12/2024
40.	Ek Madde 1/2-a, Ek Madde 1/2-c, Ek Madde 2/3-a	03/03/2025

41.	2/1, 4/1-a, 4/1-b, 4/1-c, 4/1-ç, 4/1-e, 4/1-n, 4/1-s, 4/1-t, 4/1-u, 5/3, 6/1, 6/3, 6/4-d, 6/6, 6/9, 7/3, 7/4, 7/5, 7/6, 7/7, Madde 7/A, 9/1, 10/1-a, 10/3, 10/6, 10/7, 10/10, 12/1, 12/2, 12/3, 13/1, 13/2, Madde 13/A/1, Madde 13/A/2, Madde 13/A/4, 14/1, 14/2, 14/5, 14/6, 14/7, 14/8, 14/9, 14/10, 14/11, 14/12, 15/1, 15/2, 15/3, 15/4, 15/9, 15/10, 15/11, 16/10-e, 16/12, 16/13, 17/1, 19, 21/1, 21/5, 21/6, Ek Madde 1/1, Ek Madde 1/2, Ek Madde 1/2-d, Ek Madde 1/5, Ek Madde 1/7, Ek Madde 1/8, Ek Madde 1/8-a, Ek Madde 1/8-c, Ek Madde 1/10, Ek Madde 1/11, Ek Madde 2/1, Ek Madde 2/2, Ek Madde 2/3, Ek Madde 2/3-b, Ek Madde 2/3-c, Ek Madde 2/6, Ek Madde 2/7, Ek Madde 2/9, Ek Madde 3/1, Ek Madde 3/2, Ek Madde 3/3, Ek Madde 3/4, Ek Madde 3/6, Ek Madde 4/1, Ek Madde 4/2, Ek-1/A, Ek-1/B, Ek-1/C, Ek-1/D, Ek-2, Ek-3, Ek-5, Ek-6/A, Ek-7, Ek-8, Ek-9	03/03/2025
42.	Geçici Madde 10	05/05/2025
43.	4-1/ü, 9/3, Ek Madde 5, Geçici Madde 11	01/08/2025
44.	4/1, 5/1-c, 5/1-ç, 6/4-ç, 16/5-13-17, Ek Madde 1, Ek Madde 2/6, Ek Madde 3/3, Ek Madde 4/1, Geçici Madde 12, Ek-8, Ek-9	01/11/2025
45.	Geçici Madde 13	04/11/2025
46.	4/1-z, 16/4, 16/11, 16/13, Ek Madde 1/2, Ek Madde 1/14, Ek Madde 1/16, Ek Madde 4/1, Geçici Madde 10, Geçici Madde 11, Geçici Madde 13, Ek/4	08/01/2026
47.	Ek-5	22/01/2026
48.	Geçici Madde 11	26/01/2026
49.	9/3-a-c, 14/10, Ek Madde 1/4, Ek Madde 1/8	13/02/2026
50.	4/1-e, 4/1-ı, 13/A/1-2-3-5, Ek Madde 1/13, Ek Madde 2, Ek Madde 3, Ek-4	18/06/2026

EKLER:

- 1- Reeskont Uygunluğu Başvuru Formu (Ek-1/A, Ek-1/B ve Ek-1/C)
- 2- İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Senet Taahhütnamesi (Ek-2)
- 3- Alacak Kaydı Yaptırılacak Muhabir Bankalarımız, Swift Bic Kodları ve Hesap Numaralarımız (Ek-3)
- 4- İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Koşullarına Uygunluk Taahhütnamesi (Ek-4)
- 5- İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Kar Payı Hesaplama Formülü (Ek-5)
- 6- İhracatçı Skoru Hesaplama Ölçütü (Ek-6/A) ve İhracat Skoru Beyan Formu (Ek-6/B)
- 7- Türk Eximbank Kanalıyla Reeskont Finansmanı Kullanılması Hakkında Yatırım Vekâleti Sözleşmesi (Ek-7)
- 8- Döviz Pozisyonu Bildirim Formu (Ek-8)

SEVK ÖNCESİ İHRACAT REESKONT FİNANSMANI TALEP FORMU

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

İdare Merkezi

Bankacılık ve Finansal Kuruluşlar Genel Müdürlüğü

ANKARA

Reeskonta Tevdi Edilecek

Senet Tutarı ve Vadesi:

Senetle İlgili Finansmanın Referans Numarası:

Finansmanı Kullanan Firmanın

Ticaret Unvanı, Adresi:

Bağlı Olduğu Vergi Dairesi ve bağlı bulunduğu il:

Vergi Kimlik Numarası:

İhracat Taahhüdü (FOB):

Aracı İhracatçı Firmanın

Ticaret Unvanı, Adresi:

Bağlı Olduğu Vergi Dairesi:

Vergi Kimlik Numarası:

Merkez Bankasından Talep Edilen Reeskonta Kabul Tutarı:

İhracatın Yapılacağı Taahhüt Edilen Ülke:

İhracı Taahhüt Edilen Malın Cinsi ve GTİP numarası¹ :

Teslim ve Ödeme Şekli:

Aracı Banka Komisyon Oranı (Bankaca uygulanan ek kâr payı oranı, aval veya teminat mektubu komisyonu):

Gerçekleşen İhracata İlişkin Bilgiler:

İthalatçı Firmanın Ticaret Unvanı, Adresi:

İhracatın yapıldığı ülke²:

İhraç edilen malın cinsi ve GTİP numarası³:

Teslim şekli:

Gümrük Beyannamesi

Tarihi:

Numarası:

Tutarı:

Fiili ihraç tarihi:

¹ GTİP numarasının en az 4 hane bildirilmesi gerekmektedir.

² Taahhüt kapatmada ibraz edilen Gümrük Beyannamesi verileri esas alınacaktır.

³ GTİP numarasının en az 4 hane bildirilmesi gerekmektedir.

DÖVİZ KAZANDIRICI HİZMETLER REESKONT FİNANSMANI TALEP FORMU

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi
Bankacılık ve Finansal Kuruluşlar Genel Müdürlüğü
ANKARA

Reeskonta Tevdi Edilecek

Senet Tutarı ve Vadesi:

Senetle İlgili Finansmanın Referans Numarası:

Finansmanı Kullanan Firmanın

Ticaret Unvanı, Adresi:

Bağlı Olduğu Vergi Dairesi:

Vergi Kimlik Numarası:

Hizmet ve Faaliyet Geliri Taahhüdü (KDV'siz tutar):

Vergi Resim ve Harç İstisnası Belgesinin Tarihi ve Sayısı:

Vergi Resim ve Harç İstisnası Belgesinin Tutarı ve Vadesi:

Merkez Bankasından Talep Edilen Reeskonta Kabul Tutarı:

Hizmetin Yapılacağı Taahhüt Edilen Ülke:

Hizmet Türü:

Gerçekleşen Hizmet Taahhüdüne İlişkin Bilgiler:

Hizmetin yapıldığı ülke:

Aracı Banka Komisyon Oranı (Bankaca uygulanan ek kâr payı oranı,aval veya teminat mektubu komisyonu):

**DÖVİZ KAZANDIRICI HİZMETLER (HİZMET SONRASI) REESKONT
FİNANSMANI TALEP FORMU**

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi
Bankacılık ve Finansal Kuruluşlar Genel Müdürlüğü
ANKARA

Finansmanı kullanan firmanın ticaret unvanı, adresi:

Firmanın vergi dairesi:

Firmanın vergi kimlik numarası:

Hizmeti alan firmanın ticaret unvanı, adresi:

Hizmetin yapıldığı ülke:

Hizmet türü:

Hizmet Faturasının Tarih ve Tutarı: (*)

Reeskonta Kabul Tutarı:

Senet Vadesi:

Senetle İlgili Finansmanın Referans Numarası:

Ödeme garantisini veren banka:

Ödeme garantisinin türü¹:

Akreditifin tarihi ve numarası:

Akreditif tutarı ve vadesi:

Aracı banka komisyon oranı (Bankaca uygulanan ek kâr payı oranı,aval komisyonu):

(*) Faturaların adedi fazla ise liste halinde dökümü verilecektir.

¹ Aval, kabul gibi (Senet düzenlenmesi öngörülmezsizin açılan, uygun vesaiki ibraz edilmiş vadeli akreditiflerde, akreditifin tarih, numarası ve tutarı yazılacaktır.)

İHRACAT VE DÖVİZ KAZANDIRICI HİZMETLER REESKONT FİNANSMANI SENET TAAHHÜTNAMESİ

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI İstanbul Şubesi Müdürlüğüne

.....
Bankanızdan, bir bankanın veya Bankamızın ödeme garantisini taşıyan vadeli ihracata ve/veya ihracat veya döviz kazandırıcı hizmet geliri taahhüdüne dayalı olarak vekiliniz olarak uygun mekanizmalar aracılığıyla kullandığımız finansmana ilişkin yabancı para veya Türk lirası üzerinden düzenlenen senetlerle ilgili olarak aşağıda yazılı şartları ve bu Taahhütname’de herhangi bir hüküm bulunmaması halinde Bankanızca düzenlenmiş veya düzenlenecek yönetmelik, tebliğ, genelge, talimat, tarife ve sair Bankanız düzenlemelerinin uygulanacağını aynen kabul ve bunların tamamen yerine getirilmesini, taahhüt ederiz.

1- Senetler, net finansman tutarına Merkez Bankasıncı uygulanan kâr payı tutarını eklemek suretiyle hesaplanacak tutarı içerecek şekilde hazırlanacak ve Bankanızca anapara tutarı kadar finanse edilecektir.

Reeskonta kabul tutarları, herhangi bir ücret, masraf ve komisyon düşülmeksizin, vade veya ödeme günü valörü ile hesaplarınıza alacak kaydedtirilecek ve durum aynı gün Bankanıza, RKYS üzerinden bildirilecektir.

Reeskonta kabul tutarları, tahsil edilemese dahi ayrıca ihtar veya ihbara gerek kalmaksızın, Bankamızca vadelerinde (tatile rastlaması halinde sonraki ilk iş gününde) yabancı para üzerinden düzenlenen senetler için döviz, Türk lirası üzerinden düzenlenen senetler için Türk lirası olarak Bankanıza ödenecektir.

Reeskonta kabul edilen senetlerdeki imza sahiplerinden herhangi biri protesto, iflas, konkordato, terki ticaret, ödemelerini tatil etmeleri, aleyhlerinde herhangi bir icra takibinin sonuçsuz kalması gibi nedenlerle veya bu Taahhütname’nin 13 üncü maddesi çerçevesinde istenebilecek bilgileri tarafınıza, öngörülen sürede tevdi etmediğimiz takdirde, bu gibi reeskonta kabul tutarlarını, Bankanızca tarafımıza veyahut aşağıdaki kanuni ikametgahımıza noter marifetiyle veya iadeli taahhütlü mektupla yahut telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta yoluyla yapılacak ilk ihbarı müteakip iki iş günü içinde vadelerinin hululünü beklemeksizin derhal, tamamen döviz ile ödeyeceğimizi taahhüt ederiz.

2- Reeskonta kabul edilecek senetlerden dolayı, tarafımıza uygulanacak kâr payı, komisyon, taahhüt komisyonu ve gecikme cezası oranları Bankanızca söz konusu senetler için tespit edilen, talimat ve tarife cetvellerinde belirtilen oranlardır.

Bankanız reeskonta kabul tutarlarını, taahhüt komisyonunu, BSMV’ni, gecikme cezası ve her türlü masraf ve giderlerini, teşvik şartlarına aykırılıktan ötürü Bankanıza uygulanabilecek müeyyideleri ayrıca bir ihtar veya ihbarda bulunmaksızın Bankamızın Bankanız nezdindeki serbest mevduat hesaplarından, herhangi bir hesaptan mütevellit alacaklarından, herhangi bir hak ve alacağından re’sen tahsile yetkilidir.

3- Reeskonta kabul tutarlarının vadesinde veya ihbara bağlı ödemelerde ihbarı müteakip iki iş günü içinde Bankanıza ödenmemesi, muhabir hesaplarınıza alacak kaydedtirilmemesi veya Şubelerinizce Bankanız nezdindeki hesaplarımızdan re’sen takas, mahsup ve tahsil edilememesi halinde vadeyi izleyen günden, ihbara bağlı ödemelerde ihbar tarihinden itibaren gecikme cezası yürütülecektir.

Reeskonta kabul tutarlarının ödenmesi; gecikme cezası, komisyon ve masrafların talep, takip ve tahsiline engel değildir. Reeskonta kabul tutarı herhangi bir nedenle eksik ödenmişse, bakiyesini de, bir ihtar ve ihbara gerek kalmaksızın, ödenmesi gereken günden itibaren yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde yürütülecek gecikme cezası ve masrafları ile birlikte ödeyeceğimizi kabul ve taahhüt ederiz.

4- Reeskonta kabul edilen senetlerde bulunan imzaların sıhhati ve akdin geçerliliği gibi konularda doğabilecek anlaşmazlıkların takip, sonuç ve sorumlulukları yalnızca Bankamıza ait olacaktır.

5- Reeskonta kabul edilen senetlerin bu Talimatta belirtilen şekil şartlarına uygun olup olmadığı hususunun kontrol ve tespit sorumluluğu yalnızca Bankamıza ait olacaktır.

6- Reeskont finansmanı kullanımına aracılık edilen firmalar ile senette imzası bulunan firma temsilcilerinin İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Uygulama Talimatında belirtilen kredi değerliliğine ilişkin ölçütlere uygunluğunun ve bu uygunluğun finansman vadesi süresince devam ettiğinin tespit, takip, sonuç ve sorumlulukları ile bu firmalara ilişkin gerekli istihbarat çalışmalarının yürütülmesi sorumluluğu yalnızca Bankamıza ait olacaktır.

7- Senetler, İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Uygulama Talimatında belirtilen şekilde Bankamız tarafından ciro edilerek hükmen teslim yoluyla zilyetliği Bankanıza devredilecektir. Buna göre senetler Bankanız adına Bankamız nezdinde saklanacaktır. Senetlerin zayi olması veya ziyayı

durumunda, Merkez Bankasının karşılaştacağı her türlü zarardan bankamız sorumludur. Reeskonta kabul tutarlarının tahsilinin ardından, mevzuat gereği aslı iade edilen ticari senetlerin ve ilgili belgelerin usulüne göre saklanan bir kopyası istenildiğinde Bankanıza verilecektir.

8- Senetlerin tüm takip ve tahsil işlemleri ile senetlerin Bankanız adına saklanması işlemi Bankamızca yapılacak, takip, tahsil ve saklama işlemleri dolayısıyla Bankanızdan herhangi bir ücret, masraf ve komisyon (muhabir ücreti, masraf ve komisyonları dâhil) istenmeyecektir.

Ödenmeme halinde protesto ve takipler Bankamızca yapılacak ve bunlara ilişkin her türlü giderler de Bankamızca karşılanacaktır.

Bankanız dilerse reeskonta kabul tutarını re'sen tahsil, protesto ve takip etmekte serbesttir. Ancak bu husus Bankamızın sorumluluklarını ortadan kaldırmayacaktır.

Bankamız, herhangi bir nedenle aracılık ettiği reeskont finansmanı geri ödemelerini gerçekleştirememesi durumunda, geri ödemesini gerçekleştiremediği ve Merkez Bankası adına nezdinde muhafaza ettiği senetleri ve ilgili belgeleri ivedilikle İstanbul Şubesine teslim edecektir. Bu işlemin yapılmaması halinde Bankamız, Bankanızın doğmuş, doğacak, doğrudan ve dolaylı tüm zararlarından sorumludur.

Reeskonta kabul tutarlarının Bankanız tarafından doğrudan tahsil, protesto ve takibi halinde, yürürlükte bulunan tarifelerinizdeki tahsil komisyonu ile tarafınızca yapılmış masraflar, ihtiyar edeceğiniz diğer masraflar ve bu yüzden doğacak tüm zararlarınız Bankamızca Bankanıza ödenecektir.

9- Bankanız, ihracatçı ve ithalatçı firmalarla, ödeme garantisi veren banka, Bankamız ve ilgili diğer taraflar arasında doğabilecek her türlü ticari, hukuki ve mali sorunların, uyuşmazlıkların dışındadır.

Senetlerin mücbir sebepler dâhil, her ne şekilde olursa olsun ibraz ve tahsil edilememesi, gerekli tahsil ve takip işlemlerinin yapılamaması veya meydana gelebilecek gecikmeler veya sahtecilik, geçersizlik, şekil eksikliği ve başka nedenlerle borçlularınca ödenmemesi ile senedin zıyaı hallerinde tüm yükümlülük ve sorumluluklar Bankamıza ait olacak, reeskonta kabul tutarları başkaca bir işleme gerek kalmadan her zaman Bankanızca hesaplarımızdan re'sen tahsil edilecektir.

10- Dış Ticaret, Türk Parası Kıymetini Koruma, Fonlar, İhracatı Teşvik Mevzuatları ve diğer mevzuatta öngörülen ve öngörülecek olan tüm sorumluluk ve yükümlülükler Bankamıza ait olacak, Bankanıza tahmil edilmeyecek, her türlü cezai müeyyideden Bankamız sorumlu olacaktır.

11- Bankamız hakkında herhangi bir protesto çekilmesi, ödemelerimizi tatil etmemiz, ertelememiz ve bu ihtimalin ortaya çıkması, aleyhimizdeki herhangi bir icra takibinin sonuçsuz kalması, iflas etmemiz, ticareti terk etmemiz gibi durumların ortaya çıkması halinde, Bankanız senedin vadesi gelmese bile, Bankamızdan reeskonta kabul tutarının Bankanıza ödenmesini istemeye veya hesaplarımızdan re'sen tahsile yetkilidir.

12- Reeskonta kabul edilen senetler nedeniyle Bankanızla sonradan bir ihtilaf çıktığı takdirde Bankanızın defter, kayıt ve belgeleri tarafımızca kesin delil olarak kabul edilecektir.

13- Reeskont senetlerinde imzaları bulunan firma ve şahıslarla ilgili olarak, tarafınızdan lüzumlu görülerek istenebilecek her türlü bilgi ve belge tarafımızdan temin edilerek tarafınızca öngörülen zamanda Bankanıza verilecektir.

14- Bu Taahhütname hükümleri ve ödeme ile ilgili doğmuş ve ileride doğabilecek her türlü masraf ve vergi tarafımızca ödenecektir.

15- Bu Taahhütname hükümleri Bankamızın Genel Müdürlüğü ve tüm Şubeleri için hüküm ifade eder.

16- Reeskonta kabul edilen senetlere dair bu Taahhütname hükümleri gereğinin yerine getirilmesine ilişkin her türlü tebligatınızı ve takibatınızı duyurunuz için¹..... kanuni ikametgâhımız olarak belirlediğimizi ve Ankara Mahkemelerini ve İcra Dairelerini yetkili mahkeme ve icra dairesi olarak kabul ettiğimizi beyan ederiz.

..... Bankası
Genel Müdürlüğü
Tarih
(Yetkili İmzalar)

Limit Tutarı

Rakamla

Yazıyla

¹ Banka Genel Müdürlük kanuni ikametgâhının adresi ile elektronik posta adresi yazılacaktır.

**ALACAK KAYDI YAPTIRILACAK MUHABİR BANKALARIMIZ,
SWIFT BIC KODLARI VE HESAP NUMARALARIMIZ**

<u>Döviz Cinsi</u>	<u>Banka Adı</u>	<u>Swift BIC</u>	<u>Hesap No</u>
USD	Federal Reserve Bank of New York, NEW YORK	FRNYUS33	021086032
EUR	J.P. Morgan SE	CHASDEFX	6231419299

İHRACAT VE DÖVİZ KAZANDIRICI HİZMETLER REESKONT FİNANSMANI KOŞULLARINA UYGUNLUK TAAHHÜTNAMESİ

Bankanıza firmasına kullandırılmak üzere ilettiğimiz tutarındaki ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont finansmanı başvurusuna ilişkin olarak;

1) Başvuru sahibi firmanın İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Uygulama Talimatı'nda belirtilen ihracatçı skorunun belirlenen eşiğin üzerinde olduğunun/ ihracatçı skoru olmaksızın finansman kullandırılmasına imkan veren koşullardan birisini sağladığının bankamızca ilgili düzenlemelere uygun olarak tespit edildiğini¹,

2) Firmadan döviz pozisyonu bildirim formu alındığını, bildirilen döviz pozisyonu oranının Talimat'taki üst sınırı aşmadığını, Bankanızca geriye dönük olarak firmadan döviz pozisyonu formunun ibraz edilmesi talep edildiğinde firmaya ivedilikle bilgi verileceğini, geriye dönük ibraz edilen bildirimde döviz pozisyonu oranının Talimat'taki üst sınırı aştığının tespiti halinde Bankanıza ivedilikle bilgi verileceğini ve diğer kullanım koşullarının sağlandığını,

3) Finansmanı Talimat'ta belirtilen harcama alanlarına ilişkin koşullara uygun olarak kullandıracağımızı, bu hususlara aykırı olarak kullandırım ve geri ödeme yapılması halinde Talimat'ta belirtilen yaptırımların uygulanacağını ve reeskont finansmanı tutarlarının firmalarca herhangi bir şekilde finansal kâr elde edecek şekilde kullanılamayacağı hususunda firmaların bilgilendirildiğini ve bu konuda firmaların yazılı beyanının alındığını,

4) Firmalarca verilen taahhütlerin ihlal edilmesi veya taahhütlerin gerçekleşip gerçekleşmediğine ilişkin bildirimlerin Bankanıza zamanında yapılmaması halinde Talimat'ta belirtilen yaptırımların uygulanacağını,

5) Talimat'ta yer alan yaptırımlara ilişkin olarak Bankanızca yapılacak bildirim firmaya iletileceğimizi, bu bildirim tarafımıza iletildiği tarihten itibaren firmanın yeni belge ibrazı için 10 iş günü süresinin bulunduğunu ve bu hak düşürücü süre içerisinde ilgili taahhüdün gerçekleştirildiğine dair Bankanıza bildirim yapılmaması halinde yaptırım tutarlarının kesinleşerek Bankanızca tahsil edileceğini, bu hak düşürücü sürenin dolmasından sonra ibraz edilen belgelerin dikkate alınmayacağını ve yaptırım tutarlarının Bankanızca iade edilmeyeceğini,

6) Bu Taahhütname içeriğini finansman kullanıcısı firmaya eksiksiz olarak aktardığımızı ve bu hususlara ilişkin tüm sorumluluğun bankamıza ait olacağını peşinen ve gayrıkabili rücu olarak kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

Tarih
(Yetkili İmzalar)

¹ Bu bölümde taahhütnameye "ihracatçı skoru eşiğinin üzerinde olduğunun" veya "ihracatçı skoru olmaksızın finansman kullandırılmasına imkan veren koşullardan birisini sağladığının" ibarelerinden uygun olanı yazılacaktır.

**TÜRK LİRASI CİNSİNDEN KULLANDIRILAN İHRACAT VE DÖVİZ
KAZANDIRICI HİZMETLER REESKONT FİNANSMANI KAR PAYI ORANI
HESAPLAMA FORMÜLÜ**

$$\frac{\min((0,70 * \textit{Politika Faizi}), 0,2395)}{1 + \min((0,70 * \textit{Politika Faizi}), 0,2395)}$$

İHRACATÇI SKORU HESAPLAMA ÖLÇÜTÜ

	Değişken Kategorisi	Hesaplama Kriteri	Ağırlık Katsayısı (%)
Performans Skoru	Net İhracat Oranı	İhracat / İthalat	20%
	Ülke Sayısı	İhracat yapılan ülke sayısı	10%
	Ürün Sayısı	İhracat yapılan ürün sayısı	10%
	Net İhracat	İhracat - İthalat	10%
Potansiyel Skoru	Firma Ölçeği	Ciro Büyüklüğü (-)	15%
	Teknoloji Düzeyi	Teknoloji seviyesine göre ihracat payı	20%
	Ülke Sayısı Değişimi	$\text{Ülke Sayısı}_t / \text{Ülke Sayısı}_{t-1}$	5%
	Ürün Sayısı Değişimi	$\text{Ürün Sayısı}_t / \text{Ürün Sayısı}_{t-1}$	5%
	Net İhracat Değişimi	$\text{Net İhracat}_t - \text{Net İhracat}_{t-1}$	5%

- 1- Tüm hesaplamalar firmalardan alınan Ek-6/B'deki İhracat Skoru Beyan Formundaki bilgiler esas alınarak yapılır.
- 2- Her bir "değişken" yukarıdaki tabloda gösterilen hesaplama yöntemine uygun olarak ve tabloda belirlenmiş ağırlıklar esas alınarak verilerin otomatik olarak hesaplanmasını sağlayan ve Merkez Bankasınca duyurulacak hesaplama tablosu esas alınarak hesaplanır.
- 3- BDDK'nın risk grubu tanımına dahil olan firmalar için veriler grup bazında hesaplanır.
- 4- T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan Türk Eximbankın Uyguladığı Faiz Oranı ile CIRR Arasındaki Farkın Desteklenmesi ve Türk Eximbank İhracat Kredi Sigortası Tazmin Desteğine İlişkin Genelgenin "Ek-2: Yatırım Malları Listesi" başlıklı ekinde yer alan Yatırım Malları Listesinde sayılan ürünlerin ithalatına ilişkin bedeller dahil edilmez.
- 5- Değişkenlerin hesaplama yöntemi ile ilgili aşağıdaki e-posta adresi üzerinden görüş almak mümkündür:

Kambyomevzuatgrubu@tcmb.gov.tr

İHRACATÇI SKORU BEYAN FORMU

ARACI BANKA:		
KREDİ TALEBİNDE BULUNAN FİRMA BİLGİLERİ VE ORTAKLIK YAPISI		
Firma Ünvanı:		
Firma Adresi, Telefonu ve E-posta adresi:		
Firma Türü:		
Firma VKN:		
Firmanın Kayıtlı Olduğu Vergi Dairesi:		
Firma Faaliyet Alanı:		
İşletmenin bağlı olduğu ana grup şirketi (Varsa):		
ANA FAALİYET ALANI VE ÖLÇEK BİLGİLERİ		
Sektör (NACE Rev.2 4'lü kod):		
Ölçek (1- Büyük, 2- Orta, 3- Küçük, 4- Mikro):		
Çalışan Sayısı:		
Toplam Aktif Büyüklüğü (Bin TL):		
İŞLETMENİN FİNANSAL BİLGİLERİ		
Finansal Bilgiler	Son Mali Bilanço Yılı	Bir Önceki Mali Bilanço Yılı
İhracat (USD)		
Yüksek Teknolojili Ürün İhracatı (USD)		
Orta- Yüksek Teknolojili Ürün İhracatı (USD)		
Orta- Düşük Teknolojili Ürün İhracatı (USD)		
İhracat Yapılan Ülke Sayısı (Adet)		
İhracat Yapılan Farklı Ürün Sayısı (Adet)		
Ortalama Yurt Dışı Alacak Vadesi (Gün)		
İthalat (USD)		
Yatırım Mali İthalatı (USD)		
Net Satışlar (TL)		
Bağlı Olunan Grubun Toplam İhracatı (USD)		
Bağlı Olunan Grubun Toplam İthalatı (USD)		
Bağlı Olunan Grubun Toplam Yatırım Mali İthalatı (USD)		

**TÜRK EXİMBANK KANALIYLA
REESKONT FİNANSMANI KULLANDIRILMASI HAKKINDA
YATIRIM VEKÂLETİ SÖZLEŞMESİ**

1. TANIMLAR

- 1.1. Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartları: Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartlarına Uyuma İlişkin Tebliğ'in 3 üncü maddesinin (b) bendine atıfla TKBB Danışma Kurulu tarafından belirlenen ilke ve standartlar ile alınan genel nitelikli kararlarını ifade eder.
- 1.2. TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nı ifade eder.
- 1.3. Türk Eximbank: Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'yi ifade eder.
- 1.4. Uygulama Talimatı: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Uygulama Talimatı'nı ifade eder.
- 1.5. Taraflar: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nı ve Türk Eximbankı ifade eder.
- 1.6. Fon Sağlanan: Yatırım vekâleti işlemlerinde sermayeyi değerlendirmesi için yetki verilen tarafı ifade eder.
- 1.7. Fon Sağlayan: Yatırım vekâleti işlemlerinde sermaye sahibi olan tarafı ifade eder.

2. SÖZLEŞMENİN AMACI

- 2.1. Sözleşmenin amacı, İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Uygulama Talimatı'nın 7/A maddesi kapsamında TCMB'nin Türk Eximbanka kullanılabileceği fonun Türk Eximbank tarafından, Türk Eximbankın müşterilerine ve/veya Katılım Bankaları aracılığı ile Katılım Bankaları müşterilerine Uygulama Talimatı ile Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartları'na uygun şekilde finansman kullanılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

3. GENEL ESASLAR

- 3.1. İşbu Sözleşme, Uygulama Talimatı'na tabi bir ek protokol mahiyetindedir. Bu kapsamda;
 - 3.1.1. İşbu Sözleşme'de hüküm bulunmayan hallerde Uygulama Talimatı ve Uygulama Talimatı'nın diğer eklerinde yer alan hükümler esas alınacaktır.
 - 3.1.2. Bu Sözleşme'deki bir hükmün, Uygulama Talimatı ya da Uygulama Talimatı'nın diğer eklerinde yer alan hükümlerden herhangi biriyle uyuşmaması durumunda, Uygulama Talimatı ya da Uygulama Talimatı'nın diğer eklerindeki ilgili hüküm geçerli olacaktır.
- 3.2. TCMB Türk Eximbanka Uygulama Talimatı kapsamında Yatırım Vekaleti Sözleşmesi ile fon aktarır. İşbu Yatırım Vekâleti Sözleşmesi'nde TCMB Türk Eximbanka fon veren, Türk Eximbank ise Yatırım Vekili sıfatıyla fonu doğrudan kendi müşterilerine ve/veya Katılım Bankaları aracılığıyla Katılım Bankaları müşterilerine kullandıran taraftır.

4. İŞLEYİŞ

- 4.1. Türk Eximbank, işbu Sözleşme'nin 3.2 nci maddesi kapsamında TCMB'nin kendisine kullandırdığı fon tutarlarını, doğrudan kendi müşterilerine ve/veya Katılım Bankaları

aracılığıyla Katılım Bankaları müşterilerine kullanıracaktır. Bu kapsamda aşağıda yer verilen ilişkiler kurulacaktır:

4.1.1. TCMB ile Türk Eximbank arasında fon ilişkisi,

4.1.2. Türk Eximbank ile doğrudan kendi müşterileri arasında finansman ilişkisi,

4.1.3. Türk Eximbank ile Katılım Bankaları arasında bir vekalet ve taahhüt ilişkisi,

4.1.4. Türk Eximbank ile Katılım Bankası müşterileri arasında (Katılım Bankaları aracılığıyla) finansman ilişkisi.

4.2. İşbu Yatırım Vekaleti Sözleşmesi kapsamında TCMB, Türk Eximbankın müşterilerine kullandığı finansmanlarda herhangi bir şekilde finansman veren sıfatında olmayacaktır. Türk Eximbank, kullandığı finansmanlarda finansman veren sıfatına tek başına haiz olacaktır. Bu Sözleşme kapsamında TCMB, Türk Eximbanka fon veren sıfatını haizdir. Merkez Bankasınca sağlanan finansmanın asli borçlusu Türk Eximbank'tır. Finansmanların Uygulama Talimatı hükümlerine uygun olarak kullanılması hususundaki her türlü sorumluluk Türk Eximbanka aittir.

4.3. İşbu Sözleşme'nin 3.2 nci maddesi kapsamında TCMB ile Türk Eximbank arasında kurulacak yatırım vekâleti ilişkilerinde TCMB fon sağlayan taraf ve Türk Eximbank fon işleten taraftır. TCMB'nin Türk Eximbanka vereceği fon kapsamındaki yatırım vekâleti, şartlı vekâlet niteliğindedir. Burada belirtilen şarta ilişkin husus, Türk Eximbankın TCMB'den aldığı fon tutarının, İşbu Sözleşme'nin 4.2 nci maddesinde belirtilen ilişkiler kapsamında ve TCMB'nin Uygulama Talimatı'nda belirlediği esas ve usuller ile Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartları'na uygun olarak finansmana konu edilmesinden ibarettir. Vekâlet ile herhangi bir nam ve suret altında Türk Eximbanka TCMB tarafından TCMB'ye vekâleten finansman kullandırması hususunda bir yetki verilmemektedir. Türk Eximbank müşterilerine kullanıracığı her finansmanda kendi adına, nam ve hesabına hareket edecektir. Türk Eximbank, TCMB'den sağladığı fon tutarlarını, Uygulama Talimatı'nda ve Uygulama Talimatı'nın diğer eklerinde yer alan hükümlerde yer alan tüm şartlara riayet ederek Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelik'in 16 ncı maddesinde düzenlenen fon kullandırma yöntemleri çerçevesinde kullanıracaktır.

4.4. Türk Eximbank, kendisine yatırım vekâleti yöntemiyle aktarılan tutarları, işbu Sözleşme'nin 4.2 nci maddesinde belirtilenden başka bir amaç için kullanmayacağını ve finansman kullandırırken Uygulama Talimatı ve Uygulama Talimatı'nın diğer eklerinde yer alan hükümlere tam olarak riayet edeceğini aksi halde kendisine verilen şartlı vekâlet yetkisinin tabi olduğu şartları yerine getirmemiş sayılacağını kabul, beyan ve taahhüt eder.

4.5. Bu Sözleşme yönünden, TCMB ve Türk Eximbank arasındaki yatırım vekâleti ilişkilerinde uygulama kapsamında kavramlar ve ne anlama geldikleri aşağıda sıralanmaktadır:

4.5.1. Yatırım Vekaleti: Türk Eximbankın Uygulama Talimatı kapsamında kullanıracığı finansmana konu tutarın TCMB tarafından Türk Eximbanka fon vermek suretiyle aktarımıdır.

4.5.2. Yatırım Vekalet Tutarı: Her bir finansman özelinde TCMB tarafından Türk Eximbanka fon verilerek aktarılan tutardır.

4.5.3. Beklenen Kâr: Her bir yatırım vekaleti özelinde, Uygulama Talimatı uyarınca vadesinde TCMB'ye ödenmesi gereken ve her bir finansman için ayrıca hesaplanacak olan nihai geri ödeme tutarı ile Türk Eximbankın finansman olarak kullandığı finansman tutarı arasındaki farktır.

4.6. Türk Eximbank, işlem özelinde TCMB tarafından yatırım vekaleti olarak gönderilen tutardan Yatırım Vekil ücretini peşin olarak tahsil eder. Yatırım Vekil ücreti yatırım vekaletinin her işlem özelinde düzenlenecek kıymetli evrak tutarı üzerinden hesaplanır. TCMB işbu Sözleşmeye konu fonu, gerek gördüğünde, herhangi bir şarta bağlı olmaksızın vadesinden önce geri çağırma hakkına sahiptir.

Dört (4) madde ve alt maddelerden oluşan bu Sözleşme taraflar arasında tarihinde iki nüsha olarak imzalanmıştır.

**TÜRKİYE İHRACAT VE KREDİ
BANKASI A.Ş.**

**TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ
BANKASI**

DÖVİZ POZİSYONU BİLDİRİM FORMU			Bildirim Tarihi:
(Satır, sütun silmeyiniz. Tutarları, boşluk bırakmadan sadece sayı ile yazınız. Formun doldurulmasında muhasebe kayıtlarınızı esas alınız.)			
Firma Ünvanı			
VKN		Telefon / E-posta	
I - AKTİF (DÖVİZ VE ALTIN VARLIKLARI)	TL KARŞILIĞI	II - PASİF (DÖVİZ VE ALTIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ)	TL KARŞILIĞI
1.1. Kasa		2.1. Mali Borçlar	
1.2. Alınan Çekler		2.1.1. Krediler	
1.3. Bankalar		2.1.1.1. Yurt İçi Krediler	
1.3.1. Yurt İçi Mevduat		2.1.1.2. Yurt Dışı Krediler	
1.3.2. Yurt Dışı Mevduat		2.1.2 Finansal Kiralama Borçları	
1.4. Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri		2.1.3. Çıkarılmış Menkul Kıymetler	
1.5. Diğer Hazır Değerler		2.1.4. Diğer Mali Borçlar	
1.6. Menkul Kıymetler		2.2. Ticari Borçlar	
1.7. Ticari Alacaklar		2.2.1. Yurt İçi Ticari Borçlar	
1.7.1. Yurt İçi Ticari Alacaklar		2.2.2. Yurt Dışı Ticari Borçlar	
1.7.2. Yurt Dışı Ticari Alacaklar		2.3. Ortaklara, İştiraklere ve Bağlı Ortaklıklara Borçlar	
1.8. Ortak, İştirak ve Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar		2.4. Diğer Borçlar	
1.9. Diğer Alacaklar		2.5. Avanslar	
1.10. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri		2.6. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak edişleri	
1.11. Gelir Tahakkukları		2.7. Gider Tahakkukları	
A. Hazır Döviz Varlıkları Toplamı (1.1 + 1.2. + 1.3 - 1.4 + 1.5 + 1.6 + 1.8)		B. Net Satış Hasılatı	
C. Aktif (TL/YP Tüm Varlıklar) Toplamı		Döviz Pozisyonu Oranı (A / maks{B, C})	
Döviz Pozisyonu Oranının Uygunluğu			
Bu formda yer alan firmaya ait verilerin muhasebe kayıtlarıyla uygun olarak hazırlandığını beyan ederim. İmza Ad soyad YMM/SMMM			
Bu formda yer alan firmamıza ait verilerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve aracı banka ile paylaşılmasına izin verdiğimizizi ve doğruluğunu beyan ederiz. İmza Ad soyad Genel Müdür İmza Ad soyad Finans Müdürü			

Döviz Pozisyonu Oranı:

$$\frac{1.1. \text{ Kasa} + 1.2. \text{ Alınan Çekler} + 1.3. \text{ Bankalar} - 1.4. \text{ Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri} + 1.5. \text{ Diğer Hazır Değerler} + 1.6. \text{ Menkul Kıymetler} + 1.8. \text{ Ortak, İştirak ve Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar}}{\text{Aktif veya Net Satış Hasılatından Büyük Olan Tutar}}$$

Açıklamalar:

- (1) Formun doldurulmasında www.tcmbveri.gov.tr adresinde yer alan “Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Açıklama Formu” dokümanında yer alan açıklamalar dikkate alınır.
- (2) Döviz Pozisyonu Bildirim Formu YMM/SMMM tarafından hazırlanarak imzalandıktan sonra firma yetkilileri tarafından formda yer alan bilgilerin doğruluğu teyit edilerek imzalanır ve aracı bankaya ibraz edilir.
- (3) Bildirim tarihi, Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Açıklama Formunda yer alan raporlama dönemlerinin sonundaki tarihi, ara tarih raporlamalarında ise raporlamanın yapıldığı tarihi ifade eder.
- (4) Özel hesap dönemi olan firmaların bilanço dönemlerine uygun dönemlerde raporlama yapması gerekmektedir.
- (5) Aktif toplam tutarı, Gelir İdaresi Başkanlığına raporlanan en güncel yıl sonu bilanço aktif tutarı, net satış hasılatı aynı dönemde raporlanan yıllık net satış hasılatı toplamıdır.
- (6) Yeni kurulan ve Gelir İdaresi Başkanlığına aktif toplam verisini raporlamayan firmalar, Gelir İdaresi Başkanlığına raporlanan en güncel çeyreklik net satış hasılatını yıllıklandırarak (dört ile çarparak) hesaplayacakları net satış hasılatı tutarını raporlar.
- (7) Verilen çekler ve ödeme emirleri pozitif değer olarak raporlanır. Ancak hazır döviz varlıkları toplamı ile döviz pozisyonu oranı hesaplamasında bu değer çıkarılması gerektiğine dikkat edilmelidir.